

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 8/2018 (2713) Rok LIX 25.2.2018

Wszyscy musimy pracować na miłość

str. 2

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

fot. Serpentino/rgbstock

Dopóki żyjemy na ziemi, pragniemy kochać i być kochani.

Józef Augustyn SJ

Wszyscy musimy pracować na miłość

Mężczyzna pragnie jedną kobietę, a kobieta jednego mężczyznę. Dąży do tego zarówno zakochany do szaleństwa nastolatek, jak i człowiek starszy, który – jak postronnym mogłoby się wydać – przeżył już swoje życie. Każdą wiek jest stosowny do otwierania się na miłość: do przyjmowania jej i do poświęcania na nią.

Jednego serca trzeba mi na ziemi. Pięknie mówi o tym Adam Asnyk:

„Jednego serca! tak mało, tak mało,
Jednego serca trzeba mi na ziemi,
Co by przy moim miłością zadrżało,
A byłbym cichym pomiędzy cichymi”.

Każdy z nas tutaj, na ziemi, pragnie „jednego serca”. Każdemu z nas – jak stwierdza poeta – nie chodzi jednak o jakiegokolwiek serce, ale o to jedno, „co by przy moim miłością zadrżało”. I chociaż w naszym życiu spotykamy setki, tysiące osób, to jednak każdy pragnie mieć dla siebie tu, na ziemi, tylko „jedno serce”. Wydaje się to „tak mało”. A jak jednak, pokazuje życie, owo „tak mało” jest *de facto* to bardzo wiele.

„Jednego serca! Tak mało mi trzeba,
A jednak widzę, że żądam za wiele”.

Prawdziwymi szczęściarzami są ci, którzy znajdują owo „tak mało” na całe życie. W pogoni za komfortem, karierą, często lekceważymy nasze fundamentalne pragnienie „jednego serca”. Po pierwszych zauroczeniach miłości, łatwo nieraz przyzwyczajamy się do siebie, zaniedbujemy siebie, brakuje nam czasu dla siebie. Dlaczego? Ponieważ przeceniamy dobrobyt materialny, pozycję społeczną. Dopiero w chwilach kryzysu, gdy już nie radzimy sobie z życiem, przekonujemy się, że do szczęścia tutaj, na ziemi, potrzebujemy przede wszystkim „jednego serca”. Możemy łatwo pogodzić się z tym, że żyjemy skromnie pod względem materialnym, że nie zrobiliśmy wielkiej kariery, ale trudno pogodzić się nam z samotnością, nieżyczliwością czy wręcz nienawiścią bliskiej osoby.

Różne rodzaje miłości

W naszym życiu istnieje wiele rodzajów miłości. Od miłości obliczeniowej należy odróżnić każdy inny rodzaj miłości. Miłość między kobietą a mężczyzną różni się ze względu na swój „obiekt”, jej cel, ku któremu zmierza. Innym „obiektem” miłości dla kobiety jest jej mąż, a innym jej ojciec, syn, przyjaciel, kolega z biura. Każda z tych relacji miłości jest inna. Podobnie dla mężczyzny: innym obiektem miłości jest jego żona, a innym jego matka, córka, przyjaciółka, koleżanka z pracy, ponieważ inne zamiary i inne cele wpisane są w każdą z tych relacji.

Kobieta nie może kochać syna tą samą miłością co męża. A mąż nie może kochać córki tą samą miłością, co żonę. Kochając, musimy nieustannie badać i rozstrzygać cele i zamiary naszej miłości. Aby

dobrze rozróżnić konkretną relację miłości, należy odnosić ją do źródła wszelkiej miłości – do Boga. Tylko On sam jest Miłością, źródłem naszej miłości. Modlitwa pomaga nam poznać zamysł wpisany w daną konkretną miłość. Modląc się zadajemy sobie pytanie: do jakiego celu prowadzi mnie moja miłość? Jakimi postępuje się ona znakami, słowami, gestami?

„Pomyłka” w miłości może oznaczać nieraz ciężką krzywdę wyrządzoną zarówno sobie, jak i osobie kochanej. Na przykład, gdy kobieta pomyli miłość do męża z miłością do syna, zniewoli dziecko, skrzywdzi je, ponieważ nie pozwoli mu dorastać, usamodzielniać się i odejść z domu, jak nakazuje Biblia (por. Rdz 2, 24). Doświadczenie ludzkiej miłości wymaga głębokiej refleksji, panowania nad sobą, kultury, moralności, życia duchowego i religijnego oraz codziennego wysiłku.

Pragnienie miłości jak ziarno gorczycy

W życiu dziecka zachodzi ogromna dysproporcja między daniem a przyjmowaniem miłości. Niemowlę jest jedną wielką „potrzebą miłości”. Jednak nawet w tym najwcześniejszym okresie życia istnieją w dziecku zaczątki pragnienia dawania miłości. Jest ono co prawda małe i kruche, ale ma w sobie, podobnie jak ziarno gorczycy, wewnętrzną dynamikę wzrostu. *Jest [...] najmniej ze wszystkich nasion, lecz gdy wyrośnie, większe jest od innych jarzyn i staje się drzewem, tak że ptaki podniebne przylatują i gnieźdzą się na jego gałęziach* (Mt 13, 32).

Jeżeli młody człowiek w okresie dorastania, czyli budzenia się jego pragnień i potrzeb miłości, korzysta z pomocy rodziców, wychowawców, duszpasterzy oraz współpracuje z łaską Boga, jego zdolność kochania rośnie i staje się z czasem potężnym drzewem. Jak sam najpierw karmit się miłością bliskich mu osób, tak w miarę dojrzewania ludzkiego i duchowego on z kolei będzie karmit swą miłością tych, których Bóg postawi na jego drodze życia. Pragnienie dawania miłości, owo ziarno gorczycy zasiane w człowieku, nie rośnie jednak automatycznie. Wymaga naszego zaangażowania, wewnętrznej pracy, wysiłku, trudu, a bywa, że także cierpienia. Człowiek musi „pracować na miłość”, jak pracuje się na codzienny chleb, w pocie czoła.

Pięknie mówi o tym Cyprian Kamil Norwid w wierszu *Monolog*:

„A kto pracował tak na Miłość – jako Ty,
gdy raczyłeś stać się człowiekiem dla tej pracy?
Co byłeś smutny aż do śmierci, a miłujący zawsze?
Co nie miałeś gdzie głowy świętej złożyć, Królu świata całego.
Zdradzony przez Naturę i przez Boga samego opuszczony,
a nie obalon przecież – Bóg.
On zwycięstwem Miłości”.

Jeżeli „Król świata całego” pracował na miłość aż do krwawego potu, to coż dopiero my, istoty zranione zmagając się z pierwotną, naszymi osobistymi grzechami oraz wielorakimi krzywdami w miłości? Trzeba nam codziennie pracować i „pocić się”, by zbudować piękną przyjaźń, małżeństwo, rodzinę, wychowywać dzieci, a nam wszystkim nawiązać głęboką więź z Bogiem, ostatecznym źródłem każdej ludzkiej miłości. Bywamy oszukiwani przez konsumpcyjne trendy cywilizacyjne, które obiecują nam miłość za darmo lub za pieniądze. Miłości się nie kupuje. Nikt też nie otrzymuje jej za darmo. Konieczny jest nasz wysiłek i trud, nasza praca, dzięki której przyjmujemy i wcielamy w codzienne życie największy dar, jaki mamy tu, na ziemi: ludzką miłość.

ciąg dalszy na str. 8

foto: T. Frankowski

Telegram z... octem

Cpowiadano mi ostatnio żart surrealistyczny, o tym jak frustrowana czożyja tak dalece ponoć odlatuje, karmiona wręcz propagandą wiadomych mediów – taka, co to „im gorzej tym lepiej”, iż wskakując coraz to do szczytów liczą, iż zastaną tu już tylko... ocet – jak na komunę przystało... Ale dlaczego o tym piszę? Prawem wolnych skierowań... Bo oto region paryski odwiedziła ostatnio koljona – po podziemnych Sekwanach – klęska żywiołowa. I spadły tu jednego dnia śniegi – około dziesięciu centymetrów! Aliści wystarczyło, by paraliżować całkowicie i bez poczucia żadnej winy kogokolwiek z włodarzy stolicy słodkiej Francji. Ponoć korki na drogach osiągnęły rekord ponad siedmiuset kilometrów, chociaż za poprzednich nie odnotowano. Dwa tysiące aut urzędniczych wziętych na dwadzieścia godzin na „narodowej” N-118 i zamarta komunikacja komunalna. Pozamykano szkoły, przedszkola, unieruchomiono na autostradach tysiące dostawczych ciężarówek i nie jeżdżących pługów, bo minister zadeklarował, że nie będzie wydawać miliardów na odśnieżanie. No horror – w bieżącej scenarii, ale wiadać „taki mamy klimat” bezkarności jednych i bierności obywatelskiej. Bo jak chodzi o zimę to następnego dnia odeszła, chociaż skutki pozostawiła w psychice i handlu. Bowiem, kiedy w sobotę poszedłem do sklepu kupić prowiant na kolejną wyprawę, zastałem tam pustą, jak w ymieszonej piórkach... i tytulowocet oraz drogocenne trunki wysokowe! Z dwójką złego wybrałem... post i r. flek je egzystencjalną nad konającą naszą świadomości – czy tam, czy tu, którą pozostawiam każdemu zainteresowanemu z osobna. P.O.

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Uczniowie-Misjonarze mocą Ducha Świętego – str. 5
- | Francja zwiększy wydatki na obronę – str. 6
- | Upominać się o prawdę – str. 10
- | La croissancę florissante – str. 11
- | Wszystkie Stany Trumpa – str. 12

Tramwajem na misje

Dobromiła Salik

Ivry-sur-Seine pod Paryżem. Zapuszczona, robotnicza, cpanowana przez komunistów dzielnica. W 1933 r. pojawia się tutaj filigranowa kobieta z Ewangelią w sercu – Madeleine Delbrêl, dziś kandydatka na ołtarze.

Byłskotliwa, wciąż w ruchu, gotowa do pomocy: czynem i słowem, zarówno pisany, jak i mówiony. Któregoś dnia, pokazując przyjaciółkom swój kalendarz, powiedziała: „Zobaczcie, czyste kartki! Żadnych spotkań w planie. To niestety chane!”. Kilka dni później znalazły ją martwą za stołem, przy którym zawsze pracowała. Tak w perfekcyjny sposób dopełniło się życie Madeleine Delbrêl.

Był 13 października 1964 r. Kilka godzin później do domu Madeleine i jej towarzyszek przy 11, rue Raspail przybywają tłumy, również niewierzący, by oddać hołd zmarłej – niezwykłej kobiecie, która pokazała, że droga do Boga może prowadzić także przez serce świata, nawet jeśli ten „świat” nie jest Bogu przyjazny.

Pasje: człowiek i Kościół

Kiedy nie miała pieniędzy, grała w totolotka. Raz czy drugi Pan Bóg potraktował poważnie jej determinację. Mogła wtedy zrealizować jakiś „szalony plan” pomocy komuś czy podróży. Pojawia się tu także wątek polski. [ciąg dalszy na str. 9](#)

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

Adres: _____

Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____

Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

PRENUMERATY

PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

II Niedziela Wielkiego Postu

PSALMRESPONSORYJNY

Refren: W krainie życia będą widział Boga.

DRUGIE CZYTANIE

Rz 8, 31b-34

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia, **Jeżeli** Bóg z nami, któż przeciwko nam? On, który nawet własnego Syna nie oszczędził, ale Go za nas wszystkich wydał, jakże miałby także wraz z Nim wszystkiego nam nie darować? Któż może wystąpić z oskarżeniem przeciw tym, których Bóg wybrał? Czyż Bóg, który usprawiedliwia? Któż może wydać wyrok potępienia? Czy Chrystus Jezus, który poniósł za nas śmierć, co więcej – zmartwychwstał, siedzi po prawicy Boga i przyczynia się za nami?

EWANGELIA

Mk 9, 2-10

Słowa Ewangelii wg św. Marka

Jezus wziął z sobą Piotra, Jakuba i Jana i zaprowadził ich samych osobno na górę wysoką. Tam się przemienił wobec nich. Jego odzienie stało się lśniące białe, tak jak żaden na ziemi folusznik wybielić nie zdoła. I ukazał się im Eliasz z Mojżeszem, którzy rozmawiali z Jezusem. Wtedy Piotr rzekł do Jezusa: «Rabbi, dobrze, że tu jesteśmy; postawimy trzy namioty: jeden dla Ciebie, jeden dla Mojżesza i jeden dla Eliasza». Nie wiedział, bowiem, co powiedzieć, tak byli przestraszeni. I zjawił się obłok, ostaniający ich, a z obłoku odezwał się głos: «To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie!» I zaraz potem, gdy się rozejrzeli, nikogo już nie widzieli przy sobie, tylko samego Jezusa. A gdy schodzili z góry, przykazał im, aby nikomu nie rozpowiadali o tym, co widzieli, zanim Syn Człowieczy nie powstanie z martwych. Zachowali to polecenie, rozprawiając tylko między sobą, co znaczy „powstać z martwych”. □

W mocy Ducha Świętego

Chrystus poprowadził swych wybranych uczniów na Górę Tabor, Górę Przemienienia. Górę „bardzo wysoką”, by w odosobnieniu, separacji od zgietkliwego świata, w ciszy i samotności modlitwy ukazać im swą chwałę.

Apostołowie Piotr, Jakub i Jan oniemieli widząc piękno oblicza Chrystusa. Blask świętości, która otaczała Mistrza, Mojżesza i Eliasza, wprawił ich w nieopisany zachwyt. Ich serca wypetnił pokój i bezkresna radość. „Dobrze, że tu jesteśmy, postawimy tu trzy namioty...” powiedział Piotr, w nadziei, że ta chwila chwaty i światła będzie trwać bez końca. Chrystus jednak postanowił inaczej: wraz z nimi wrócił w nizinę codzienności, by głosić królestwo Boże.

Podczas przemienienia Chrystusa na Górze Tabor, Apostołowie usłyszeli głos Ojca niebieskiego, który zapewnił: „To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie!”. To jest nasze najważniejsze zadanie życiowe: słuchać Jezusa. Być uczniem Jezusa, przynależąc do Niego, znaczy obrać Go za przewodnika na życiowych drogach. Uznać Jezusa za Mistrza i Pana, który pewną drogą prowadzi nas ku szczęściu. Zawierzyć Mu z dziecięcą ufnością siebie i pełnić Jego wolę. Tak czyniąc stajemy się Jego uczniami-misjonarzami.

W ciągu całego roku liturgicznego, rozważamy poszczególne fragmenty Ewangelii, przypatrujemy się czynom Jezusa i wstuchujemy w Jego nauczanie. W ten sposób staramy się

zrozumieć, czego On od nas oczekuje? Jakie są Boże zamiary względem nas? (...).

„To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie!” W czym mamy dziś okazać posłuszeństwo Jezusowi? W kontekście dzisiejszej niedzieli „Ad Gentes”, gdy modlimy się za misjonarzy i wspieramy ich naszymi ofiarami, wracamy do ostatniego, zapisanego w Ewangelii nakazu Chrystusa. Wracając do nieba, Jezus podczas pożegnania z uczniami, skierował do nich polecenie: „ Idźcie, więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha św. Uście ich zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata”, (Mt 28,19).

Jezus pragnie, by uczniowie nie zatrzymali skarbu wiary dla siebie, lecz dzielili się nim ze wszystkimi. Mają iść do ludzi, ze słowem ewangelicznej nadziei. Mają być siewcami pokoju Bożego w sercach, budowniczymi pojednania i przebaczenia, sługami sprawiedliwości i łaski. Ukształtowani w szkole Jezusa uczniowie otrzymali od Niego w darze Ducha św. Napetnieni Jego łaską wyruszyli z Ewangelią do ludów, których nie znali, do miejsc, które wcześniej były im obce.

Dlatego św. Jan Paweł II w encyklice „Redemptoris missio” przypomniał: „Misja Kościoła, tak jak misja Jezusa, jest dziełem Boga albo – jak często określa święty Łukasz – dziełem Ducha św. Po zmartwychwstaniu i wniebowstąpieniu Jezusa Apostołowie przeżywają silne doświadczenie, które ich przemienia: Pięćdziesiątnicę. Przyjście Ducha św. czyni z nich świadków i proroków (por. Dz 1,8; 2,17-18), wlewając w nich spokojną odwagę, która ich pobudza do przekazywania innym swego doświadczenia Jezusa i ożywiającej ich nadziei. Duch uzdalnia ich, by dawali świadectwo o Jezusie z „otwartością” (nr. 24).

Duch św. prowadził apostołów. Jego mocą

dokonywali cudów i znaków. On dawał im siłę, by wytrwali w prześladowaniach i nie zniechęcali się niepowodzeniami i przeciwnościami. Wraz z nim pokonywali nawet największe przeszkody.

Tak jest do dziś. Misjonarki i misjonarze, którzy głoszą Jezusa na wszystkich kontynentach zdają sobie sprawę z tego, że w wypetnieniu swej misji nie są sami. Jest z nimi Chrystus. Towarzyszy im moc i światło Ducha św. Oni głodzą słowo Boże – Duch św. otwiera serca na przyjęcie prawdy i pobudza do jej przyjęcia. Oni pełnią dzieła miłosierdzia – Duch św. daje im siłę do codziennej ofiary z siebie, zapomnienia o sobie i niekiedy heroicznej wręcz miłości. Oni stają oko w oko z różnymi niebezpieczeństwami. Doświadczają prześladowań i wrogości. Duch św. chroni ich i wzbudza w nich cnotę męstwa. Oni cierpią dla sprawiedliwości – Duch św. uczy ich cierpliwości i wytrwania w cierpieniu. Oni zmagają się ze złym duchem, wyrzuwając ludzkie serca z niewoli grzechu – Duch św. uzdrawia, umacnia i pielęgnuje w nich pragnienie świętości (...).

Nam również Chrystus powierzył misję: „Idźcie i głoscie”. Trzeba, byśmy dzielili się wiarą z tymi, której jej brakuje. Trzeba też, abyśmy pomogli misjonarkom i misjonarzom, którzy poszli na krańce świata z Dobrą Nowiną o zbawieniu (...). Pomagamy misjonarzom poprzez Dzieło Pomocy „Ad Gentes”, które już od 11 lat troszczy się o misjonarzy z Polski. Dzięki darczyńcom każdego roku może ono wspierać finansowo wspaniałe projekty na misjach. W tym roku zbudowano już kilka studni w Afryce oraz dwie szkoły. Wyposażono w konieczne lekarstwa misyjne przychodnie zdrowia. Dzięki pomocy materialnej z Polski istnieją przedszkola, szkoły i świetlice dla najuboższych dzieci w Afryce i Ameryce Łacińskiej. Prowadzone są szkolenia zawodowe i walka z analfabetyzmem wśród dzieci i dorosłych. Niedożywione dzieci otrzymują posiłki, a chore – lekarstwa. To są małe znaki nadziei, znaki królestwa Bożego w świecie (...). □

ks. Zbigniew Sobolewski
Dzieło Pomocy Ad Gentes

Dzień modlitwy, postu i solidarności z misjonarzami - II Niedziela Wielkiego Postu

Uczniowie-Misjonarze mocą Ducha Świętego

Umierali w Chrystusie Panu! W II niedzielę Wielkiego Postu w Kościele w Polsce przeżywamy Dzień modlitwy, postu i solidarności z misjonarzami. W tym roku obchodzimy go pod hasłem „Uczniowie - misjonarze w mocy Ducha Świętego”.

Chcemy zwrócić uwagę na fakt, że głównym sprawcą misji, jest Duch Święty. Misjonarze i ci, którzy jednoczą się z nimi w dziele misyjnym są Jego współpracownikami. Duch Św. wzbudza w Kościele powołania misyjne. Otwiera na potrzeby misji serca kapłanów, osób konsekrowanych oraz wiernych świeckich. Dzięki Jego światłu i mocy są oni gotowi wypełnić Chrystusowy mandat misyjny, porzucić rodzinne strony, bliskich i własne wspólnoty, by iść z Ewangelią do ludzi innych kultur, języków, obyczajów, w miejsca odległe i nieznanne. Duch Św. pobudza serca tych, którym misjonarze głoszą Ewangelię. Przystosowuje je do jej przyjęcia. Dzięki Jego wewnętrznym poruszeniom liczni ludzie odkrywają piękno wiary i przyjmują Chrystusa za swego Pana i Zbawcę.

Duch Św. działa również w tych, którzy nie wyjeżdżając na placówki misyjne, stają u boku misjonarzy z darem modlitwy, cierpienia ofiarowanego w ich intencjach oraz wsparciem materialnym. To On pobudza ochrzczonych i bierzmowanych do wypełnienia powołania misyjnego, płynącego z tych sakramentów.

Konferencja Episkopatu Polski postanowiła, że ofiary zbierane do puszek w II Niedzielę Wielkiego Postu będą przeznaczone na pomoc misjom poprzez Dzieło Pomocy „Ad Gentes” przy KEP ds. Misji. Zatem hojnie wesprzemy swymi ofiarami 2032 misjonarzy i ich postugę ewangelizacyjną, charytatywną, medyczną i edukacyjną. W ubiegłym roku Dzieło Pomocy „Ad Gentes” dofinansowało ponad 140 dzieł na misjach, dofinansowało budowę 5 studni głębinowych w Afryce oraz szkoły zawodowej dla 250 uczniów w Segerea w Dar es Salaam (Tanzania). W ciągu całego roku Dzieło udziela systematycznej pomocy finansowej misjonarzom z Polski.

Pragnę w imieniu KEP ds. Misji, wszystkich misjonarzy i misjonek oraz własnym podziękować duszpasterzom i wiernym świeckim, za zaangażowanie w misyjne dzieło Kościoła. Składam serdeczne „Bóg zapłać” chorym i starszym, którzy cierpienia i niedostatki, trudy i przykrości życiowe ofiarowują w intencji misjonarzy. Dziękuję wspólnotom parafialnym, licznym grupom misyjnym, zwłaszcza dziecięcym i młodzieżowym, za różne działania, które owocują nowymi formami pomocy misjom. Dziękuję za ofiarność, tak dziś jak w ciągu całego

Dzieło Pomocy „Ad Gentes”, w imieniu KEP ds. Misji, wspiera polskich misjonarzy – kapłanów fidei donistów, zakonników i siostry zakonne oraz misjonarzy świeckich w realizacji ich postugi misyjnej „ad gentes”. Dzieło pomaga misjonarzom w prowadzeniu działalności ewangelizacyjnej, charytatywnej, opiekuńczo-wychowawczej, społecznej oraz kulturowej na terenach misyjnych. Przekazuje misjonarzom środki na realizację projektów ewangelizacyjnych i pomocowych, takich jak remonty i budowa kościołów, kaplic, szkół, ośrodków zdrowia, szpitali, sierocińców, budynków katechetycznych. Wspiera walkę z głodem i niedożywieniem wśród dzieci

PJONGCZANG | Polscy sportowcy podczas igrzysk w Pjongczangu o Panu Bogu nie zapomnieli. 11 lutego w wioskach olimpijskich w Pjongczang i Gangneung zostały odprawione Msze św. przez bp. Mariana Florczyka i ks. Edwarda Plenia. W liturgię zaangażowali się m.in. Kamil Stoch, Sylwia Jaśkowiec, Maciej Kot, Zbigniew Bródka oraz minister sportu i turystyki Witold Bańka. Wielu sportowców wchodzących w skład polskiej reprezentacji olimpijskiej nie od dziś mówi, że nie tylko wiary w Boga się nie wstydzą, ale jest ona dla nich powodem do dumy.

BRESCIA | Polscy księża mistrzami Europy! Reprezentacja Polski Księża zdobyła złoty medal na Mistrzostwach Europy w piłce nożnej halowej Brescia 2018. W finale po dramatycznym meczu wygrała

25 II 2018 r. Niedziela „Ad Gentes”
**UCZNIOWIE-MISJONARZE
MOCĄ DUCHA ŚWIĘTEGO**
Dzień Modlitwy, Postu i Solidarności z Misjonarzami

roku. Dzięki bowiem Waszej hojności misjonarze prowadzą wiele dzieł miłosierdzia w ubogich krajach Afryki, Ameryki Łacińskiej, Azji i Oceanii (...). Jednocześnie proszę, abyście postuszni natchnieniom Ducha Św., nie ustawali w trosce o misję. Z serca wszystkim błogosławię: w Imię Ojca, i Syna, i Ducha Świętego. □

+ Bp Jerzy Mazur SVD

i dorosłych w Afryce. Otacza troską chorych, matki samotnie wychowujące dzieci oraz starców i niepełnosprawnych. Pomaga w zdobyciu wykształcenia i zawodu.

W 2017 r. Dzieło zrealizowało ponad 160 projektów misyjnych. Dzięki współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych powstała szkoła dla 800 dzieci w Centrum Edukacyjnym im. M. Kolbego w Dar es Salaam. Wybudowano także 5 studni głębinowych w Afryce.

Projekty realizowane przez Dzieło Pomocy „Ad Gentes” można również wesprzeć - o szczegółach tej pomocy dowiemy się na www.adgentes.misje.pl

z Portugalią 1:0. Zwycięską bramkę w finale zdobył ks. Grzegorz Pastorczyk z diecezji kieleckiej, który pracuje w parafii w Koniecpolu. Trenerem mistrzów Europy jest Marek Parzyszek, były piłkarz Korony Kielce, który obecnie odpowiada za szkolenie grup młodzieżowych w tym klubie, a kierownikiem drużyny Dariusz Merskiński, byrmistrz Daleszyc.

KRAKÓW | Kapłan z Krakowa został papieskim ceremoniarzem. Ojciec św. Franciszek mianował na tę funkcję ks. dr Krzysztofa Marcjanowicza. Ks. Marcjanowicz urodził się 24 marca 1977 r. w Nowej Hucie. Święcenia kapłańskie przyjął 8 czerwca 2002 r. 4 listopada 2010 w Papieskim Instytucie Liturgicznym obronił pracę doktorską pod kierunkiem o. prof. Silvano Maggianiego OSM. □

Francja zwiększy wydatki na obronę

Bogdan Dobosz

Francuski rząd obradował nad wieloletnim planem budżetu obronnego. Paryż przeznaczy na wydatki wojskowe w latach 2019–2025 sumę 295 mld euro (198 mld do roku 2023).

W 2025 ma dojść do osiągnięcia postulowanego w NATO poziomu 2 proc. PKB wydatkowanych na armię. Warto zwrócić uwagę, że największe nakłady przewidziane są już po... następnym wyborach prezydenckich.

Na razie zaplanowano wzrost budżetu obronnego o 1,7 mld euro i przeznaczenie na ten cel w roku 2018 sumy 34,2 mld euro. Dopiero po roku 2023 budżet MON ma wzrastać o dodatkowe 3 mld rocznie, by dojść do poziomu 2 proc. francuskiego PKB.

Do niedawna liczebność personelu wojskowego była znacznie ograniczana. W latach 2005–2015 zlikwidowano 60 tys. etatów, co było jeszcze pokłosiem decyzji prezydenta Chiraka o uzawodowieniu armii. Teraz liczba żołnierzy ma się po raz pierwszy od lat zwiększać. Do 2025 roku o 6 tys. stanowisk cywilnych i wojskowych. 3 tys. etatów ma powstać w ciągu najbliższych 5 lat, z czego po 1,5 tys. osób ma znaleźć zatrudnienie w cyberobronie i wywiadzie. Armia francuska liczy obecnie około 200 tys. żołnierzy.

Plany przewidują przede wszystkim „powstrzymanie powolnej erozji zdolności wojskowych”. Zapowiadana jest „poprawa codziennego życia żołnierzy” i pilna modernizacja sprzętu, którego część jest już po prostu przestarzała, a część zużyta się podczas wojskowych misji. W budżecie przewidziano sumy na nowy ekwipunek żołnierzy (m.in. kamizelki kulood-

porne najnowszej generacji), a także na utrzymanie sprzętu i infrastruktury. Kolejne sumy będą przeznaczone na długoletni plan zakupu sprzętu. Postanowiono m.in. przyspieszyć zakup nowych pojazdów opancerzonych dla armii lądowej. Mające za sobą 40 lat kariery wojskowej VAB zostaną zastąpione przez nowy wielozadaniowy transporter Griffon. Połowa zwiększonego o 150 dodatkowych pojazdów zamówienia ma być zrealizowana do roku 2025. VBMR Griffon to kołowy, wielozadaniowy transporter z napędem 6x6, produkowany przez konsorcjum złożone z firm Nexter, Thales i Renault Trucks Defense. Po raz pierwszy pojazd zaprezentowano publicznie podczas defilady wojskowej z okazji ubiegłorocznego Święta Narodowego na defiladzie 14 lipca. Na razie są to jednak prototypy po pierwszych testach. Wiadomo też, że modernizacji zostaną poddane czołgi Leclerc.

Marynarka francuska otrzyma cztery statki zaopatrzenia (dwa przed 2025 r.) i powiększony o 2 jednostki kontyngent 19 łodzi patrolowych, przeznaczonych głównie do nadzorowania wodnych stref ekonomicznych wokół terytoriów zamorskich. Francja ma obecnie tylko jeden lotniskowiec – „Charles-de-Gaulle”, który zostanie wycofany z eksploatacji do 2040 r. Dlatego też postanowiono rozpocząć prace przygotowawcze do budowy jego następcy. Dział badań wojskowości ma

Z KRAJU

- Premier Morawiecki wybierał się 16 lutego z wizytą do Berlina na spotkanie z kanclerz Merkel. Główne tematy rozmów to przyszłość UE oraz relacje polsko-niemieckie.
- Prezydent podpisał nowelę ustawy o IPN, ale jednocześnie skierował ją do Trybunału Konstytucyjnego, co nie zamyka dialogu ze środowiskami żydowski w sprawie jej ostatecznego kształtu.
- „Dziś nadal stoimy po stronie prawdy” – pod tym tytułem Kancelaria Premiera opublikowała w mediach społecznościowych anglojęzyczny spot Polskiej Fundacji Narodowej, w którym podkreślono rolę Polski w ratowaniu Żydów podczas II wojny światowej.
- „Po przyjęciu Żydów przez Władysława Hermana, suwerenna władza polska, nigdy nie wypędzała Żydów, a wręcz przeciwnie – poprzez przywileje tworzyła dobrą przestrzeń do życia” i postępowała inaczej, niż pozostałe kraje Europy. Taką opinię wyraził po raz kolejny broniący dobrego imienia naszego kraju premier Morawiecki.
- Tymczasem w zagranicznej prasie ukazał się „list otwarty” kilkudziesięciu byłych krajowych polityków oraz ludzi kultury i sztuki, którzy skrytykowali przyjętą przez parlament nowelizację ustawy o IPN.
- „Nie pozwolimy na to, by Polska płaciła podatek od zbrodni niemieckich. Na to zgody nie będzie” – podsumował konflikt prezes PiS Jarosław Kaczyński.
- Premier zapowiedział, że uproszczenie systemu podatkowego oraz kontynuacja procesu uszczelniania VAT będą wyzwaniem dla rządu na rok 2018.
- Wg sondażu CBOS PiS może liczyć na 43% poparcie, PO ma 7%, Kukiz'15 – 7%, Nowoczesna – 5%, a „pod progiem” z 4% są PSL i SLD.

- Rada Warszawy nie wyraziła zgody na budowę Pomnika Smoleńskiego na pl. Piłsudskiego, który został wyłączony z gestii samorządu. Przewodniczący klubu PO Szostakowski powiedział do radnych PiS – „Przegracie za rok, wtedy tego pomnika tam nie będzie”.
- Minister zdrowia i tzw. lekarze-rezydenci podpisali porozumienie, kończące protest, który rozpoczął się w ub. roku. Przewiduje ono m.in. podwyżki dla rezydentów, wzrost nakładów na zdrowie do 6% PKB w 2024 r. i zobowiązanie do dalszego dialogu z zawodami medycznymi.
- Precedens w PE. Europoseł PiS Czarnecki został odwołany z funkcji wiceprzewodniczącego PE za krytykowanie R. Thun. Decyzja w tej sprawie zapadła większością 447 głosów za, przy 196 przeciw i 30 wstrzymujących się. Odwołanie umożliwiła nagła zmiana regulaminu głosowania.
- RPO Bodnar wystąpił do szefa MSWiA Brudzińskiego, by rozważył zmianę tzw. ustawy dezubekizacyjnej. Rzecznik podnosi, że „obniżenie świadczenia nie ma żadnego związku z indywidualną oceną” postępowania funkcjonariuszy, a sprowadza się do „negatywnej oceny wyboru miejsca pracy”. Do pracy w SB kierowali z „pośredniaka”?
- Sejm przyjął ustawę o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych. Ma ona wdrożyć do polskiego prawa dyrektywę Parlamentu Europejskiego, regulującą kwestie organizmów genetycznie zmodyfikowanych (tzw. GMO).
- M. Morawiecki, J. Kaczyński oraz A. Gwiazdza zostali nagrodzeni podczas gali 25-lecia „Gazety Polskiej”.
- Marszałek Senatu Karczewski w liście do Polonii prosi o „dokumentowanie i reagowanie na przejawy antypolonizmu, krzywdzące nas sformułowa-

nia i opinie; wszyscy Polacy mogą i powinni być ambasadorami polskości”.

- W TVP będzie działał zespół ds. promocji dobrego imienia i historii Polski. „Telewizja Polska wprowadza to, jako stały element swojej działalności” – oświadczył prezes TVP J. Kurski. Szkoda, że tak późno i ciekawe, czy środki przeznaczone na ten cel dorównują chociaż sumom wydanym przez telewizję na ściąganie do Polski Luisa Fonsi z jego piosenką „Despacito”?
- KE szacuje, że w 2017 r. wzrost gospodarczy Polski wyniósł 4,6%, a w 2018 r. sięgnie 4,2%. Przedstawione prognozy gospodarcze KE są znacznie wyższe od jej poprzednich przewidywań.
- Wg raportu organizacji ACI warszawskie Lotnisko Chopina zajęło w ub.r. pierwsze miejsce pod względem wzrostu liczby pasażerów wśród lotnisk UE, które obsługują od 10 do 25 mln pasażerów.
- Prokuratura zajmie się sprawą umów na budowę autostrady A2 zawartych z firmą założoną przez Kulczyka. Śledztwo dotyczy odcinka A2 między Koninem a Nowym Tomysłem, jednym z najdroższych w Europie. W ramach umowy z rządem, zawartej w 1997 r. przez min. transportu Liberańskiego, spółka Autostrada Wielkopolska może dowolnie wyznaczać opłaty za przejazd.
- 6 osób, w tym b. wiceminister skarbu w rządzie PO-PSL, zostało zatrzymanych w sprawie prywatyzacji Ciechu. Straty Skarbu Państwa mogły sięgnąć nawet 110 mln zł.
- Najniższa emerytura w Polsce wzrośnie o 30 zł, a przeciętna emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o ok. 67 zł. Jest to najwyższa waloryzacja takich świadczeń od 5 lat.
- W wieku 83 lat zmarł znany aktor Wojciech Pokora. □

pracować także nad systemem przyszłej walki powietrznej i nowego typu czotgu.

Lotnictwo zostanie wyposażone w 15 nowych samolotów – zbiornikowców (A330 MRTT) przeznaczonych do tankowania w powietrzu, które zastąpią wystuzone KC-135. Ich konstrukcja ma już ponad 50 lat. O zakupie stynnych Caracal jednak nic nie słychać.

Wieloletni plan zbrojeniowy przewiduje także duże wydatki na modernizację broni „odstraszania nuklearnego”. Obejme ona zarówno broń nuklearną marynarki jak i lotnictwa. Od 2019 roku do 2025 rząd planuje przeznaczyć na to 37 mld euro. □

Leczenie po holendersku

Holenderka, 29-letnia Aurelia chorowała psychicznie. Miała depresję i silne stany lękowe, dokonywała samookaleczeń, podejmowała też próby samobójcze. Już nie choruje, co nie znaczy, że wyzdrowiała. W Holandii mają na choroby inny sposób: pod koniec stycznia dokonano na niej eutanazji. Jak donoszą media, zdarzenie to wywołało w Europie dyskusję na temat eutanazji pacjentów leczonych psychiatrycznie.

Podobną dyskusję wywołała dokonana nieco wcześniej eutanazja 41-letniego alkoholika, który poprosił o nią, bo nie widział dla siebie nadziei. Na Zachodzie to już chyba taka eutanazjistska procedura: najpierw wykonuje się kolejny szokujący krok, potem się go „dyskutuje”, a potem znów krok – i znów dyskusja. I tak dalej. Prawdopodobnie za kilka lat będzie tam można w majestacie prawa zabić każdego. □

Jest nadzieja

Kolejny kraj organizuje modlitwę różańcową na swoich granicach wskutek polskiej inspiracji, jaką była modlitwa Różaniec do Granic. Tym razem in, ja i tywę taką chcą pojąć w Wielkiej Brytanii.

Jak informuje RV, modlitwa ta ma się odbyć 29 kwietnia, a jej intencją ma być przezwyciężenie zagrożeń dla wiary i ludzkiej godności. Wydarzenie zostało zaplanowane na 29 IV – ma to związek z przypadającą wtedy nie-

chlubną 50. rocznicą wprowadzenia ustawy aborcyjnej. Akcja zostanie poprzedzona odpowiednim duchowym przygotowaniem. Bp John Keenan z diecezji Paisley ma nadzieję, że wydarzenie to rozpocznie proces nawrócenia i pojednania na Wyspach Brytyjskich. □

ZE ŚWIATA

- Prezydent Duda składał wizytę w Korei Płd. Jej ważnym elementem była współpraca gospodarcza. Prezydent spotkał się także z naszymi olimpijczykami.
- Premier Morawiecki złożył wizytę w Libanie, gdzie rozmawiał m.in. z prezydentem Aounem oraz premierem Haririm.
- „W kwestii utrzymania stosunków z Izraelem uważam, że należy tonować napięcia po obu stronach, jestem przekonany także, że rząd izraelski będzie dążył do deeskalacji emocji” – powiedział MSZ Czaputowicz. Jak na razie trochę się pomylił. W Tel Aviwie grupa osób wtargnęła nawet do ambasady RP.
- Przewodniczący Socjaldemokratycznej Partii Niemiec (SPD) Schulz potwierdził, że nie obejmie stanowiska szefa MSZ w koalicyjnym rządzie Merkel. Można odetchnąć. CDU zapłaciła za koalicję m.in. oddaniem socjaldemokrom ministerstwa finansów.
- Minister spraw zagranicznych Francji Le Drian oświadczył, że nowelizacja ustawy o polskim IPN jest „niewłaściwa” i „godna potępienia”. „Miał szansę siedzieć cicho”, a tak w Polsce przypomniano zachowanie Francji w czasie II wojny światowej wobec holocaustu.
- Komisja Europejska przyjęła wyjaśnienia Polski dotyczące wstrzymania wycinki w Puszczy Białowieskiej i przynajmniej na razie nie ma zamiaru występować do Trybunału Sprawiedliwości UE o kary.
- Rosyjska Centralna Komisja Wyborcza zarejestrowała oficjalnie Putina, jako kandydata w wyborach prezydenckich 18 marca. Putin jest „kandydatem niezależnym”. Wiadomo już, że jego kontrkandydatami będą szef populistyczno-nacjonalistycz-

nej Liberalno-Demokratycznej Partii Rosji Żyrinowski oraz Grudinina, kandydat Komunistycznej Partii Federacji Rosyjskiej. No i Putin wychodzi na „centrystę”.

- Mińsk zaproponował wystanie białoruskiego wojska do Donbasu dla celów rozjemczych. Kijów propozycję odrzucił.
- Unia Europejska ponownie wezwwała Białoruś do wprowadzenia moratorium na stosowanie kary śmierci. W minionym roku na Białorusi na karę śmierci skazano 5 osób, a wykonano jeden wyrok.
- Izraelska armia poinformowała o zestrzeleniu przez syryjską artylerię przeciwlotniczą swojego myśliwca F-16. Syryjska telewizja podawała informacje o trafieniu „więcej niż jednej izraelskiej maszyny”.
- W prowadzonych intensywnych nalotach syryjskich sił rządowych na Wschodnią Gutę, kontrolowaną przez rebeliantów enklawę koto Damaszku, zginęło ponad 230 cywilów, a setki odniosły rany.
- Prezydent Korei Płd Mun Dze In przyjął w swojej rezydencji, Pałacu Błękitnym, delegację wysokich rangą oficjalnych przedstawicieli Korei Północnej, w tym siostrę przywódcy tego kraju, Kim Dzong Una, Kim Jo Dzong. Było to spotkanie przedstawicieli obu państw koreańskich na szczelbu najwyższym od wielu lat, do którego pretekstu dostarczyła zimowa olimpiada. Prezydent Korei Płd. otrzymał też zaproszenie do Pjongjangu.
- Wobec masowego napływu imigrantów z nękaney kryzysem gospodarczym i politycznym Wenezueli rząd Kolumbii nasilił kontrole na liczącej 2219 km granicy z tym krajem. Kolumbia obawia się „eksportu kryzysu gospodarczego” z Wenezueli.
- Po podobnych wydarzeniach w Polsce i Irlandii,

katolicy planują na kwiecień modlitwę różańcową – „Różaniec do granic” na wybrzeżu w Wielkiej Brytanii. Ma się ona zacząć 1 marca, w dzień wspomnienia Świętego Dawida, patrona Walii.

- Bermudy stały się pierwszym krajem, który zalegalizował, a następnie odwołał legalizację małżeństw jedнопłciowych. W 2017 r. na Bermudach zalegalizowano małżeństwa osób tej samej płci, ale gubernator Bermudów podpisał obecnie ustawę, która to zmienia. W referendum w 2016 r., społeczeństwo opowiedziało się przeciw uznawaniu związków homoseksualnych za małżeńskie, mimo tego Sąd Najwyższy doprowadził wówczas do ich legalizacji, która teraz została unieważniona.
- Słowacki Urząd Zdrowia Publicznego poinformował o wybuchu w tym kraju epidemii grypy. W niektórych szpitalach wprowadzono zakaz odwiedzin chorych, zamkniętych jest też 300 szkół.
- „Merkel zdradziła NATO”, ocenił konserwatywny tygodnik amerykański „Washington Examiner”, który postuluje, by prezydent Trump przeniósł amerykańskie wojska stacjonujące w Niemczech do Polski.
- Koniec czasu letniego i zimowego? Komisja Europejska zadeklarowała, że jest gotowa zająć się ponownie kwestią zmiany czasu, nie wykluczając nowelizacji dyrektywy w tej sprawie. O ustaleniach dotyczących czasu letniego mówi unijna dyrektywa z 2001 r., która harmonizuje datę i czas jego wprowadzenia we wszystkich państwach członkowskich. Jej uzasadnieniem jest podobno sprawne funkcjonowanie nie tylko transportu i komunikacji, ale również innych sektorów przemysłu, które wymagają stałego, długookresowego planowania.
- Pod Moskwą rozbił się samolot An-148 sara-towskich linii lotniczych. Zginęło 71 osób. □

Opr. B.D.

Wszyscy musimy pracować na miłość *ciąg dalszy ze str. 2*

Abycie się wzajemnie miłowali

Okres Wielkiego Postu to czas, w którym odnawiamy i naprawiamy nie tylko nasze więzi z Panem Bogiem, ale także z naszymi bliźnimi, z którymi jesteśmy związani: członkami naszej rodziny, wspólnoty parafialnej, przyjaciółmi, towarzyszami naszej pracy. Miłość Boga, którego nie widzimy, objawia się w relacji do tych, których widzimy i których spotykamy na co dzień (por. 1 J, 4, 20–21). Jako uczniowie Jezusa winniśmy nieustannie przypominać sobie Jego Słowa: *Przykazanie nowe daję wam, abyście się wzajemnie miłowali tak, jak Ja was umiłowatem. (...) Po tym wszyscy poznają, żeście uczniami moimi* (1 J 13, 34–45).

W tym szczególnym czasie nawrócenia, prosimy Boga o odnowienie naszej miłości bliźniego; módlmy się o miłość do naszych ojców – matek, żon – mężów, synów – córek, braci – sióstr, przyjaciół. Prośmy Boga o siłę i odwagę pracy na miłość, by nasze więzi z bliźnimi były

coraz bardziej otwarte, życzliwsze, łagodniejsze, bardziej współczujące i bezinteresowne.

Pytania na czas refleksji i modlitwy:

1. Przywołam w mojej modlitwie najważniejsze osoby mojego życia, z którymi jestem związany: moich rodziców, męża – żonę, dzieci, rodzeństwo, przyjaciół. Podziękuję z serca Bogu za nie.

2. Jak układają się nasze wzajemne relacje, więzi? Czy modłę się za moich bliskich? W jaki sposób „pracuję na miłość” do moich bliskich? Co chciałbym powiedzieć Panu Bogu o mojej „pracy na miłość”?

3. Przywołam nie tylko doznane przykrości od moich bliskich, ale także moje przykre słowa i gesty, zniecierpliwienia, krzywdy, jakie być może zdarzały się w naszych wzajemnych relacjach. Czy staram się codziennie przebaczać doznane urazy? Czy proszę Boga i bliźnich o przebaczenie? Za co chciałbym Panu Bogu podziękować? O co chciałbym Go prosić?

4. Kontemplując modlącego się w Ogrójcu Jezusa podziękuję Mu za Jego Boską pracę na miłość. □

Józef Augustyn SJ

PE przegłosował rezolucję...

Parlament Europejski chce zniesienia corocznej zmiany czasu. 9 lutego euro postowie przegłosowali rezolucję, w której wzywają KE do nowelizacji europejskich przepisów w tej sprawie.

Heidi Hautala, wiceprzewodnicząca PE, członkini inicjatywy „Stop zmianie czasu” uważa, że przestawianie dwa razy w roku zegarków o godzinę jest zbędnym anachronizmem. Jej zdaniem oszczędność energii jest niezauważalna, tymczasem dla ludzi to niepotrzebny stres: – Doskonale wiemy, że ludzki organizm ma swój wewnętrzny „zegar”. Umysłne zakłócanie go co sześć miesięcy można uznać za działanie szkodliwe dla zdrowia – mówiła w Strashburgu.

Członkowie inicjatywy „Stop zmianie czasu” powołują się na badania, z których wynika, że w tygodniu po przestawieniu

zegarków rośnie liczba wypadków samochodowych, uczniowie mają gorsze oceny w szkołach, a pracownicy są mniej wydajni.

Zwolennicy przegłosowanej właśnie rezolucji znaleźli się we wszystkich frakcjach w PE. Równoległe podobne inicjatywy powstały też w krajach członkowskich – między innymi we Francji, Niemczech, Danii, Finlandii, Czechach i w Polsce. Europeoseł PSL, Andrzej Grzyb przekonywał w Strasburgu, że Polska na zniesienie zmiany czasu jest już gotowa. – Inicjatywa w sprawie likwidacji zmiany czasu została zaaprobowana przez nasz Parlament. Oczywiście prace te

zostały chwilowo wstrzymane ze względu na kwestie proceduralne na poziomie europejskim. Widać jednak wyraźne poparcie społeczne dla tej inicjatywy – mówił.

Obecnie zmiany czasu – na tzw. letni i zimowy na terenie całej wspólnoty europejskiej reguluje unijna dyrektywa z 2000 r. □

foto: M. Frankowska

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Początek olimpiady zimowej w Korei okazał się dla Polaków niezbyt udany. Na skoczni normalnej po pierwszej serii prowadził Hula, a drugi był Stoch. Później o wynikach rozstrzygały w dużej mierze fatalne warunki atmosferyczne. Wygrał Niemiec Wellinger, Stoch był 4, a Hula – 5. Wyścig na 3000 m, pierwszą konkurencję igrzysk na długim torze zdominowały Holenderki. Najlepsza z naszych panczenistek Złotkowska zajęła 14. miejsce. W biathlonowym sprincie kobiet na 7,5 km najlepsza z Polek Guzik uplasowała się na 28. pozycji. W sprincie biathlonu mężczyzn Guzik zajął 59. miejsce, a Nędza-Kubiniec był 67. Maliszewska awansowała do ćwierćfinału biegu na 500 m w short tracku. Kowalczyk zajęła 17. miejsce w narciarskim biegu łączonym (7,5 km techniką klasyczną + 7,5 techniką dowolną), a Jaśkowiec była 30. W biegu łyżwiarskim na 1500 m. najlepsza z Polek, Czerwonka była 9.

☺ Ruszyła po zimowej przerwie ekstraklasa piłkarska. Wyniki 22 kolejki: Wisła Płock – Górnik Zabrze 4:2, Zagłębie Lubin

– Legia 2:3, Pogoń – Sandecja 4:1, Cracovia – Śląsk Wrocław 2:1, Lechia Gdańsk – Wisła Kraków 1:1, Nieciecza – Korona Kielce 0:3, Arka – Lech 0:0, Piast Gliwice – Jagiellonia 0:2. Liderem jest nadal Legia z przewagą 2 pkt. nad Jagiellonią. Legia pozyskała w przerwie najwięcej nowych graczy. W całej ekstraklasie wydano na transfery ponad 2,4 mln euro, z czego za ponad milion kupowała właśnie Legia. Mistrzowie Polski pozyskali m.in. Vešovića z HNK Rijeka, Antolića z Dinama Zagrzeb, Remy (grał w Montpellier), da Silvę, który występował w Arsenalu i Szachtarze oraz pomocnika Philippsa z FC Metz.

☺ Reprezentacja Polski koszykarek pokonała w Tallinnie Estonię 87:68 w trzecim meczu grupy B eliminacji mistrzostw Europy, które w 2019 r. odbędą się na Łotwie i w Serbii. Było to pierwsze zwycięstwo Polek.

☺ Polskie tenisistki, bez Radwańskiej, brały udział w turnieju Grupy I strefy euro-afrykańskiej Pucharu Federacji w Tallinnie o awans do barażu o Grupę Światową II. Ostatecznie

zajął tam jednak dopiero miejsce 5. Polki (Fręch, Linette, Rosolska, Świątek) wygrały 2:0 z Bułgarkami, 2:1 Turcję, 2:1 z Austrią i przegrały 1:2 z Łotwą, która wywalczyła awans obok Wielkiej Brytanii.

☺ Radwańska pokonała Barthel 2:1 w pierwszej rundzie turnieju WTA w Ad-Dausze.

☺ Liga Mistrzów piłkarzy ręcznych – 11 kolejka. W grupie Orlen Wisła Płock wygrała z RK PPD Zagrzeb 27:24 i Nafciarze zachowali szanse na awans. Piłkarze PGE Vive Kielce w grupie B zremisowali 32:32 z wiceliderem – niemieckim SG Flensburg-Handewitt.

☺ W meczu fazy grupowej Pucharu EHF piłkarze ręczni Azotów Puławy wygrali ze szwajcarskim Wacker Thun 31:29.

☺ Siatkarki Chemika Police wygrały z Maricą Płowdiw 3:2 w meczu 4 kolejki grupy C Ligi Mistrzyń. Z kolei siatkarki Developresu SkyRes przegrały ze szwajcarskim Volero Zurych 1:3 w meczu grupy A.

☺ Łyczbińska zajęła 3. miejsce w zawodach Pucharu Świata florecistek w Algierze. To jej pierwsze podium w karierze. □

Tramwajem na misje

ciąg dalszy ze str. 3

Gdy dowiedziała się, w 1961 roku, o śmierci przyjaciela – reżysera Andrzeja Munka – zostawiła bieżące sprawy i wyruszyła do Warszawy, by być blisko jego żony Joanny. Co jakiś czas jeździła do Rzymu – tylko po to, by spędzić cały dzień przy konfesji św. Piotra i modlić się za Kościół. Uważała, że są taski, które można wyprosić tylko w Rzymie. Wracała z nowymi siłami, a często także z odpowiedzią na konkretne pytania. A miała ich sporo. Delikatna sprawa „księży robotników”, z którymi była zaprzyjaźniona. Życie wśród komunistów, które dla świadomej chrześcijanki było swego rodzaju paradoksem i ciągłym wyzwaniem. Odpowiedzialność za grupę kobiet, które z nią dzieliły życie radami ewangelicznymi. Kłopoty zdrowotne. Problemy finansowe. Praca ponad siły. Ciągłe przynaglenie do działania, ale jednocześnie do kontemplacji...

Po powrocie z którejś z wizyt w Wiecznym Mieście dowiedziała się, że została zaproszona na audiencję u Ojca Świętego! Ona jednak, nieświadoma niczego – bo zaproszenie dziwnym trafem do niej nie dotarło – modliła się w tym czasie w bazylice św. Piotra... Natychmiast napisała do papieża list z przeprosinami. To przecież nieeleganckie nie stawić się na umówione spotkanie! A poza tym miała tyle spraw do przekazania mu... Ustyszał jej jednak Ktoś o wiele ważniejszy od papieża. I zapewne wysłuchał!

Pisarka, poetka, eseistka, asystentka socjalna, mistyczka – Madeleine Delbrêl uważana jest przez wielu za jedną z ważniejszych postaci duchowych XX w. Można powiedzieć, że dziś jej popularność rośnie dzięki Franciszkowej „idei peryferyjności” – zaangażowaniu społecznemu i świadectwu życia ewangelicznego i wspólnotowego w zdechrystianizowanym środowisku oraz dzięki pismom – pionierskim, wyprzedzającym idee Soboru Watykańskiego II i wciąż aktualnym, dziś może szczególnie. Proces beatyfikacyjny Madeleine Delbrêl rozpoczął się w 1987 r. 26 stycznia br. papież Franciszek ogłosił dekret o heroicznosci jej cnót.

Podpis samego Chrystusa

Madeleine urodziła się 24 października 1904 r. w Mussidan w południowo-zachodniej Francji. Jej rodzice nie byli ani przykładnym małżeństwem, ani praktykującymi katolikami, choć postali jedyną córkę do I Komunii św. Brak jedności w rodzinie był dla Madeleine wielkim cierpieniem. Jako nastolatka była ekstrawagancką „ateistką z przekonania”; napisała nawet swoje „wyznanie niewiary”. Wstrząsem duchowym okazała się dla niej znajomość z Jeanem Maydiem. Traktowano ich jak narzeczonych, tymczasem nagle Jean zniknął i... wstąpił do dominikanów. Madeleine odchorowała rozstanie, później jednak zaczęła zytębiać jego powód. W tym czasie poznała grupkę młodych, którzy tak jak ona lubili się bawić, byli wykształceni i wysportowani, ale różnili się od niej tym, że wierzyli w Boga. Wówczas Madeleine podjęła postanowienie: „5 minut modlitwy każdego dnia”. Napisze później, że to właśnie wtedy, na modlitwie, Bóg znalazł ją i „oczarował” na zawsze. Miała 20 lat. Do Jeana do końca życia zachowała w sercu gorące uczucie, ale nigdy się już nie spotkali.

Kolejne lata to aktywne zaangażowanie Madeleine w życie parafii, a także w skauting. Jest drużynową i uczy się odpowiedzialności za innych. Wraz z przyjaciółkami i kapłanem, ks. Lorenzo, rozważa Ewangelię i konfrontuje ją z życiem. Przez krótki czas myśli o wstąpieniu do Karmelu, ale wkrótce zaczyna się krystalizować jej oryginalne powołanie. Wraz z kilkoma towarzyszkami postanawia wyruszyć „na misje”... tramwajem do Ivry. Tam 15 października 1933 r. rozpocznie się Boża przygoda Madeleine i jej towarzyszek. Napisze później, że świadectwo jednostki nosi tylko jej podpis, natomiast świadectwo wspólnoty żyjącej w jedności – nosi podpis samego Chrystusa. To dla świata rodzaj sakramentu, zapewnienie mu obecności Boga.

Madeleine Delbrêl, będąc opiekunką socjalną, zanurzy się w życie zwyczajnych ludzi – z ich nędzą materialną i moralną, problemami i radościami. Wraz z nimi podejmie próbę budowy bardziej sprawiedliwego społeczeństwa opartego na powszechnym braterstwie.

Wprawdzie Madeleine żyła w swej małej wspólnotie (zwanej Equipe) zgodnie z radami ewangelicznymi, nie chciała jednak zakładać nowego zgromadzenia. Zawsze ufała radom spowiedników i zaprzyjaźnionych kapłanów (wśród nich byli m.in. późniejszy arcybiskup Paryża i kardynał Pierre Veillot czy ks. Jacques Loew). Przez 30 lat opiekunem duchowym Madeleine i jej przyjaciółek był ks. Jacques Lorenzo. „To on sprawił w moim życiu, że Ewangelia wybuchła” – wyznała. Ks. Lorenzo, oddany całkowicie życiu Ewangelią pośród robotników, proboszcz w parafiach Paryża, a później duszpasterz w domu rekolekcyjnym, umarł nagle, 6 lat przed Madeleine, a stało się to w trakcie odmawiania brewiarza, w metrze... pod ulicami należącymi do jednej z jego parafii! Więź z nim była dla Madeleine życiodajna, ale też bolesna, co wyraziła delikatnie: „...kiedy mieliśmy już pewien dostęp do Boga, wtedy on, ojciec Lorenzo, odsuwał się...”, a my nie zawsze dobrze to rozumieliśmy. (...) Kiedy próbuje się kochać Boga bardziej niż wszystko inne, przychodzi taki dzień, że jest się zmuszonym do kochania samego Boga..., a nie jego przyjaciół wraz z Nim. Wtedy poddaje się temu lub przyjmuje się to, ale wie się raz na zawsze, co wybrało się sercem”.

Twarz jak fartuszek

Madeleine Delbrêl jest autorką niezliczonych artykułów i wielu książek. Tylko jedna z nich, owoc ewangelicznej refleksji i codzienności w środowisku ateistycznym, została wydana za jej życia: „Miasto marksistowskie, ziemia misyjna”. Spośród 16 tomów dzieł na język polski zostały przetłumaczone trzy pozycje: „Zaufać Bogu”, „Radość wiary” i „Alcydusz. Prostą przewodnik dla prostych chrześcijan”. Ta ostatnia książeczka to nieco lżejsza literatura. Można w niej odnaleźć typowy francuski dowcip, esprit. Zawiera poetyckie rozważania Madeleine oraz rodzaj aforyzmów, które autorka przypisuje tytułowemu mnichowi Alcyduszowi – najpierw profesowi, a potem odpowiedzialnemu w klasztorze za współbraci. Wiele tam celnych obserwacji ludzkiej natury – zawsze jednak z mobilizującą refleksją. Oto próbka: „Grymasy twojej twarzy są skurczem refleksji serca. Kochaj; dzięki temu twoja twarz będzie wyprasowana jak ładny, czysty fartuszek (w dniu, kiedy powiedziano mu, że ma złą minę)”; „Jeśli nie masz pamięci, nie zapominać o notesie (w dniu, kiedy Alcydusz odwoływał się do rozporządzenia, którego nie wydał)”. „Mój Boże, jeśli jesteś wszędzie, to jak to jest, że tak często jestem gdzie indziej? (krótka modlitwa do odmawiania od czasu do czasu)”.

Zapach kawy

Spadkobiercą życia i myśli Madeleine stali się Przyjaciele Madeleine Delbrêl (Les Amis de Madeleine Delbrêl). Dba ono o spuściznę literacką, a przede wszystkim duchową sługi Bożej. W domu przy ul. Raspail 11 w Ivry, gdzie żyła Madeleine ze swoimi towarzyszkami, planowane jest stworzenie miejsca jej pamięci i spotkań. Bo „tutaj wciąż pamięta się o ogromnej dobroci Madeleine, o jej głębokim wstępowaniu się w człowieka. I o zapachu kawy w tym domu, który chcemy wskrzesić” – mówi dziś Béatrice Durrande, przewodnicząca stowarzyszenia. Ivry pozostało zresztą do dziś miejscem zbliżenia osób różnych kultur, religii i przekonań. Aktualny mer podkreśla, że komuniości, katolicy i muzulmanie z Ivry przygotowują się wspólnie do przyjęcia emigrantów i że wszyscy z dumą i radością przyjęli decyzję papieża Franciszka, dającą nadzieję na bliskie wyniesienie Madeleine na ołtarze. □

Dobromiła Salik
(Gość Niedzielny)

Upominać się o prawdę

W związku z nowelizacją ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej marszałek Senatu RP Stanisław Karczewski wystosował List do środowisk polonijnych i polskich za granicą, w którym zwrócił się z apelem o podejmowanie wszelkich działań mających na celu upominanie się o prawdę historyczną i obronę dobrego imienia Polski i Polaków.

Szanowni Państwo!

Od wielu lat Polacy w kraju i za granicą stykają się z krzywdzącym, niesprawiedliwym, a przede wszystkim nieprawdziwym sformułowaniem „polskie obozy śmierci” i oskarżeniami Polaków o współudział w Holocauście, które uwtaczają naszą godność i dumę narodową.

W związku z tym nadszedł najwyższy czas, żeby wolna od 29 lat Polska upominała się o prawdę historyczną. Przyjęta ustawa o Instytucie Pamięci Narodowej pozwoli dochodzić do prawdy, na której wszystkim nam zależy.

Dwudziestomilionowa społeczność Polaków i osób polskiego pochodzenia zamieszkujących na całym świecie wielokrotnie pokazała, że może skutecznie wspierać polską rację stanu. Miało to miejsce między innymi wtedy, kiedy zabiegaliśmy o wejście do NATO i należne miejsce w rodzinie narodów europejskich. Dlatego mając na względzie dobro Rzeczypospolitej Polskiej zwracam się do Państwa z apelem o podejmowanie wszelkich możliwych działań, których celem będzie upominanie się o prawdę historyczną.

Jako naród stanowimy wspólnotę, którą łączy język, kultura i historia.

W znowelizowanej przez polski parlament ustawie o IPN napisano:

„Kto publicznie i wbrew faktom przypisuje Narodowi Polskiemu lub Państwu Polskiemu odpowiedzialność lub współodpowiedzialność za popełnione przez III Rzeszę Niemiecką zbrodnie nazi-

stowskie [...] podlega grzywnie lub karze pozbawienia wolności do lat 3”. Zapisy tej ustawy w żadnej mierze nie cenzurują debaty publicznej, nie ograniczają działalności badawczej czy też twórczości artystycznej. Służą wyłącznie temu, by z życia publicznego wyeliminować kłamstwa o współudziale narodu polskiego i państwa polskiego w zbrodniach popełnionych na ziemiach polskich w czasie II wojny światowej.

Premier Mateusz Morawiecki w swoim wystąpieniu powiedział: „Kłamstwo oświęcimskie to nie tylko negowanie niemieckich zbrodni, ale również inne sposoby fałszowania historii. Jedną z najgorszych form tego kłamstwa jest pomniejszanie odpowiedzialności rzeczywistych sprawców – i przypisywanie tej odpowiedzialności ich ofiarom. Chcemy walczyć z tym kłamstwem, w każdej jego postaci [...] Obozy, w których wymordowano miliony Żydów nie były polskie. Ta prawda musi być chroniona, ponieważ jest częścią prawdy o Holocauście”.

Reakcja opinii światowej, a w szczególności przedstawicieli władz Izraela na nowelizację ustawy o IPN wywołała w Polsce zdziwienie, ponieważ projekt ustawy był znany wszystkim zainteresowanym.

Z nadzieją oczekujemy na wyniki prac zespołu ekspertów powołanego przez Mateusza Morawieckiego i Benjamina Netanjahu, premierów Polski i Izraela.

Jestem głęboko przekonany, że jest to dobra droga do budowania mostów pomiędzy

foto: T. Różycki

oboma narodami, które od tysiąca lat żyły obok siebie, których kultury wzajemnie się przenikały.

Polska poniosła podczas II wojny światowej bezprecedensowe straty – 6 milionów Polaków straciło życie, w tym 3 miliony polskich Żydów. Straciliśmy znaczną część terytorium, przeżyliśmy wysiedlenia, zsyłki, obozy, rabunek mienia na niewyobraźną skalę, wreszcie zburzenie Warszawy. Nasi rodzice doświadczyli głodu, terroru, śmierci szalejącej na ulicach miast i wsi. Utraciliśmy suwerenność, pozostawiono nas po sowieckiej stronie „żelaznej kurtyny”.

O dramatycznym losie Żydów jako pierwszy społeczność międzynarodową poinformował rząd Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie. Jednakże wtedy, alianci nie zareagowali na raporty przedstawione przez Jana Kozińskiego – Karskiego. Świat z obojętnością słuchał informacji o eksterminacji Żydów, jaką hitlerowskie Niemcy prowadziły na okupowanych ziemiach polskich.

Jedynie w Polsce za udzielenie jakiegokolwiek pomocy Żydom groziła kara śmierci dla całej rodziny. Mimo to Polacy nie pozostali obojętni na los Żydów więzionych w gettach i mordowanych w niemieckich obozach koncentracyjnych. Wielu Polaków straciło życie ratując Żydów. Szczególnym świadectwem jest także działanie Rady Pomocy Żydom – „Żegota”, która funkcjonowała przy Delegaturze Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na Kraj.

Obok zachowań, które napawają nas dumą, miały miejsce czyny haniebne, które w żadnym wypadku nie określają postawy narodu polskiego. Były to przypadki odosobnione, za które Podziemne Państwo Polskie karało wyrokami śmierci, a my, współcześni, również jednoznacznie je potępiamy.

Przez wiele lat po wojnie Polska i Polacy nie mogli mówić własnym głosem, gdyż nie mieli suwerennego państwa. W tym czasie nie mieliśmy wpływu na kształtowanie międzynarodowej opinii publicznej, nie mogliśmy bronić się przed oszczerstwami.

Szanowni Państwo,

Polonia zawsze wspierała Polskę. W różnych okresach naszej historii, w mrocznych czasach stanu wojennego, popierała polskie dążenia do odzyskania niepodle-

La croissance florissante

L'année économique 2017 a été bonne.

L'institut national de la statistique (GUS) a sorti récemment un rapport sur la situation socio-économique de la Pologne en 2017. La croissance est au rendez-vous, et elle se situe même au-delà des espérances. En effet, les prévisions initiales donnaient des taux largement en-dessous de 4 % d'après les calculs des experts. Mais vers la fin de l'année, ceux-ci ont revu leurs copies à la hausse en passant leurs prévisions au-dessus de 4 %. Dans la réalité, selon les premières estimations officielles, le PIB polonais a augmenté de 4,6 %, ce qui représente le taux de croissance le plus haut depuis 2011, année où il s'était établi à 5 %. En 2016, il était de 2,9 %, un petit taux qui justifiait des prévisions initiales prudentes à un peu plus de 3 %. Parallèlement à la croissance, on a observé une hausse des prix à la consommation de 2 %, en raison de l'augmentation de 4,6 % des prix de l'alimentation – en particulier le beurre s'est envolé de 31 %, les œufs de près de 13 %, les fruits de 8 %. Les carburants ont fortement augmenté de 7,1 %. En revanche, les prix de l'habillement et des chaussures ont baissé de 5,2 %.

D'après la Commission européenne, le taux de croissance de 4,6 % est près de deux fois plus élevé que la moyenne de l'Union européenne qui s'élève à 2,4 %. La Pologne se place en cinquième position dans le classement des pays membres, derrière l'Irlande (7,3 %), Malte (6,9 %), la Roumanie (6,7 %) et la Slovaquie (4,9 %). Dans le bas du tableau, l'Allemagne, avec 2,2 %, est en vingt-deuxième position, tandis que la France, avec 1,8 %, est ex-aequo avec le Royaume Uni à la vingt-quatrième place. Depuis son entrée dans l'Union européenne, la Pologne a connu une croissance forte dans les

années 2004-2008 avec 5,2 % en moyenne par an. Depuis, jusqu'en 2016, la moyenne annuelle était de l'ordre de 3 %. L'année 2017 représente un saut important qui devrait se poursuivre en 2018 avec des prévisions initiales estimées à 4,2 % par la Commission européenne et à 4 % par la Banque mondiale, tandis que l'agence Standard & Poor's estime que les 4 % seront dépassés.

Qu'est-ce qui a fait bondir la croissance en 2017 ? Il y a d'abord la demande intérieure. En effet, la consommation des ménages, soutenue par une hausse des revenus et la confiance dans l'avenir, a augmenté de 4,8 % par rapport à 2016. Il y a aussi les investissements, qui avaient baissé de 7,9 % en 2016, mais qui sont repartis avec une hausse de 5,4 %. Quant au commerce international, son impact est faible dans la croissance polonaise car les exportations, qui s'élèvent à près de 204 milliards d'euros (+10,2 %), sont contrebalancées par les importations qui croissent plus vite (+12,3 %) pour atteindre un peu plus de 203 milliards d'euros.

L'un des effets de la croissance est la baisse du chômage qui s'établit à 6,6 %, en baisse de 1,6 % par rapport à 2016. Un niveau aussi bas n'avait pas été observé depuis plus d'un quart de siècle. Le recul du chômage est visible dans tout le pays, y compris dans les régions où il était traditionnellement élevé comme en Varmie-Mazurie ou en Cujavie-Poméranie. Ici, les taux dépassent encore 10 %, mais c'est aussi là où ils baissent le plus vite (-2,5 % et -2 %). Le taux de chômage le plus bas (3,7 %) est observé en Grande-Pologne où il recule le moins rapidement (-1,2 %). La baisse du chômage a pour conséquence un marché du travail de plus en plus tendu. 30,7 % des

offres d'emploi n'ont pas été pourvues. Les employeurs sont obligés d'aller chercher de la main-d'œuvre à l'extérieur du pays, en particulier dans les pays de l'Est comme l'Ukraine. Ils peuvent aussi embaucher plus facilement les seniors qui en profiteront pour améliorer leurs retraites. Face à la pression, les entreprises devront aussi augmenter les salaires. Ainsi, en 2017, le salaire moyen a connu une hausse de 3,4 % et s'est établi à 4 271,51 zloty, soit un peu plus de 1 000 euros. C'est aussi la conséquence de l'augmentation du salaire minimum à 2 000 zloty brut qui a tiré le reste vers le haut. Alors, pour limiter les effets du manque de main-d'œuvre et de sa cherté, les entreprises seront sans doute obligées d'investir pour automatiser la production.

Pour contrer le manque de main-d'œuvre, il y a bien une solution, mais celle-ci est à long terme. Il faut faire des bébés, mais il faudra attendre entre 20 et 25 ans avant qu'un petit d'homme entre sur le marché du travail. Certainement est-ce l'effet de l'allocation familiale instaurée par le gouvernement en 2016 : on a observé vingt mille naissances supplémentaires en 2017, soit une hausse de 0,5 %. Mais comme il y a eu autant de décès que de naissances, c'est le solde migratoire positif qui a fait que la population a augmenté d'un millier de personnes – la première fois après cinq ans de baisse. C'est un bon début, mais on est encore loin du seuil de renouvellement des générations qui permettra à la population de croître sans avoir recours aux flux migratoires. Le bout du tunnel n'est pas encore en vue même si le pays est sur les bons rails. □

głości i pełnej suwerenności. Zabiegała też o to, by nasz głos był słyszany na arenie międzynarodowej. Polonia przechowywała i pielęgnowała polskie wartości – przywiązanie do wolności, tradycji polskiej i Kościoła. Polska to wielkie zaangażowanie pamięta i jest za okazaną pomoc wdzięczna.

Wierzę, że i teraz nasi Rodacy nas nie zawiodą. Wierzę, że cierpliwie, wspólnie zbudujemy porozumienie ze środowiskami żydowskimi w poszczególnych krajach dając świadectwo prawdzie o II wojnie światowej.

Szanowni Państwo,

jako marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, sprawującego opiekę nad Polonią i Polakami za granicą, zwracam się do wszystkich Rodaków na całym świecie z apelem o dokumentowanie i gromadzenie wszelkich świadectw okrucieństw, zbrodni przeciw ludzkości popełnionych podczas II wojny świa-

towej. Ostatni świadkowie wydarzeń pomatu odchodzą. Trzeba utrwalić ich wspomnienia dla zachowania pamięci o wyrządzonych krzywdach tak Żydom jak i Polakom, Romom i wszystkim pokrzywdzonym.

Proszę o dokumentowanie i reagowanie na przejawy antypolonizmu, krzywdzące nas sformułowania i opinie. Proszę o powiadomienie naszych ambasad, konsulatów i konsulów honorowych o pomówieniach naruszających dobre imię Polski.

Apeluję o organizowanie seminariów, wystaw, spotkań, wysyłanie listów, o podejmowanie działań, których celem będzie skuteczne upominanie się o prawdę historyczną. Proszę także o wykorzystanie swoich partnerskich, dobrych, nawiązywanych przez całe lata współpracy kontaktów z przedstawicielami Państwa władz krajowych, władz samorządowych, organizacji społecznych, w tym również reprezentujących inne imiej-

ności narodowe, do propagowania rzetelnej wiedzy o Polsce i Polakach. Moje wielostronne kontakty międzynarodowe uświadamiają mi za każdym razem, że mamy za granicą wielu sprawdzonych przyjaciół, gotowych na podjęcie z Polską partnerskiego dialogu i włączenie się w dzieło obrony dobrego imienia naszej Ojczyzny. Wszyscy Polacy mogą i powinni być ambasadorami polskości. Jestem przekonany, że podjęte w takiej intencji działania przyniosą w nieodległej perspektywie wymierne, pozytywne skutki, zarówno dla Polski, jak i dla całej wspólnoty Polaków mieszkających w różnych zakątkach świata.

Wierzę, że Państwa działania będą skutecznym narzędziem w walce o dobre imię Polski i Polaków. □

Z poważaniem,
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Wszystkie Stany Trumpa

Donald Trump miał nie przetrwać roku w Białym Domu. Nie tylko przetrwał, ale nawet jego krytycy przyznają dziś: ten facet na prawdę potrafi rządzić.

Kiedy pół roku przed wyborami w USA w 2016 r. obejrzałem któreś z kolejnych wystąpień Trumpa na wiecu przedwyborczym, napisałem w jednym z tekstów: ten człowiek zostanie 45. prezydentem USA. To był czas, gdy podobne opinie uchodziły za dowód braku orientacji w polityce amerykańskiej. Wystarczyło zresztą posłuchać najpoważniejszych komentatorów, by poczuć się co najmniej głupio z podobną tezą. Największe stacje telewizyjne w Stanach emitowały dyskusje, w których na rzucone przez kogoś hasło „Trump może zagrozić Clinton” cała reszta wybuchła śmiechem przechodzącym w rechot. Kiedy w styczniu 2017 r. stałem pod Kapitołem z tysiącami Amerykanów w czasie przysięgi składanej przez Donalda Trumpa, na ulicach Waszyngtonu podpalone samochody i wybite szyby w sklepach pokazywały frustrację tych, którzy uwierzyli w rechot mediów, które nie mogły zrozumieć fenomenu jego popularności.

Ostatnio, po roku, po wystąpieniu prezydenta Trumpa o stanie państwa przed Kongresem, już z zupełnie innych powodów niż przed wyborami zaryzykowałbym tezę, że ten człowiek – o ile po drodze nie wydarzy się coś nieprzewidywanego – zostanie również 46. prezydentem USA. Ani wtedy, ani dzisiaj ta pewność nie wynika z fascynacji jego osobą. Sami konserwatyści amerykańscy zagryzają wargi, gdy przyklaskując Trumpowi, zastanawiają się, dlaczego prezydentem nie mógł zostać ktoś mniej ekscentryczny, bardziej „ułożony”, przewidywalny i nie budzący tylu negatywnych emocji w kraju i na świecie. Dobre pytanie, tylko warto je pociągnąć dalej: dlaczego nikt z dotychczasowych „ułożonych” i „przewidywalnych” republikanów nie wykazał się taką determinacją w osiąganiu celów. Bo o ile przed wyborami można było popularność Trumpa zrzucić na jego oratorskie zdolności i nierzadko wulgarny populizm, to dziś, poza dojrzałą retoryką i absolutnym panowaniem nad uwagą słuchaczy, Trump może pochwalić się paroma sporymi osiągnięciami, o które nie podejrzewano go, gdy był tylko „populistycznym kandydatem”. Jeśli nawet dziennikarka krytyczna wobec prezydenta „Washington Post” na czołowiec jednego z wydań miała odwagę napisać: „Pomyliłem się co do Trumpa”, to znaczy, że coś w amerykańskiej polityce pękło bezpowrotnie.

Państwo jak firma?

Kluczem do zrozumienia tego, co Trump robi z prezydenturą, jest jego podejście do zarządzania w ogóle: najwyraźniej w jego przekonaniu atomowym supermocarstwem można zarządzać tak samo, jak własnym biznesem. Takie wrażenie można było odnieść od pierwszych dni jego prezydentury, gdy spotkania

z formującym się gabinetem politycznym i administracją sprawiały wrażenie spotkania rady nadzorczej firmy ze swoim prezesem. I wbrew historycznym głosom, które upatrywały w tym zapowiedź klęski i pociągnięcia kraju w dół (bo przecież „nie tak się robi politykę!”), mnie osobiście wydawały się zwastunem względnej skuteczności działania, co nie znaczy, że nie wystawionej na silny sprzeciw. To jasne, że im większe zdecydowanie w kwestiach, które dotyczą całego społeczeństwa, a zwłaszcza tak zróżnicowanego i spolaryzowanego, jak amerykańskie, tym większe prawdopodobieństwo zderzenia się z oporem niezadowolonych.

Relacjonujące pierwszy rok prezydentury Trumpa media mówiły zgodnie, że 45. prezydent USA nieustannie przesuwając granice swoich kompetencji kosztem innych instytucji, które właściwie rozmontowuje. To przekonanie o skuteczności zarządzania państwem tak jak firmą było niestety połączone z legitymacyjnym niechlujstwem, czego przykładem był niemal na starcie dekret zakazujący wjazdu na terytorium USA obywatelom 7 krajów muzułmańskich. Dekret został niespodziewanie dla prezydenta zablokowany przez sąd federalny w Seattle, co podtrzymał Sąd Apelacyjny, ale Trump postawił tę sprawę na ostrzu noża i wprowadził kolejny dekret. To akurat mało chlubny przykład zarządzania państwem jak firmą, bez liczenia się z innymi instytucjami i dobrem samych zainteresowanych (zakaz wjazdu uderzał nie tylko w potencjalnych terrorystów, ale też w ludzi prowadzących interesy w USA). Ale już patrząc globalnie na politykę imigracyjną Trumpa, można wskazać na sukcesy jego administracji w walce z nielegalną imigracją zwłaszcza z krajów na południe od Stanów, która została zmniejszona do poziomu z początku lat 80. XX w. Niestety, pozostaje do rozstrzygnięcia kwestia, która budzi moralne zastrzeżenia: we wrześniu Trump zapowiedział wygaszenie programu ochrony przed deportacją tych imigrantów, którzy przybyli do USA jeszcze jako dzieci. Mowa o blisko milionie osób. Byłby to trudny do obrony z etycznego punktu widzenia ruch i dobrze się stało, że w tej kwestii Kościół katolicki w Stanach zajął zdecydowanie negatywne stanowisko, biorąc w obronę „dreamersów” (tych, którzy przybyli do USA z rodzicami). Teraz, w czasie orędzia w Kongresie, Trump zaproponował demokracją coś w rodzaju umowy: on wycofa się z pomysłu zdjęcia ochrony nad „dreamersami”, w zamian za co oni mają poprzez rozbudowę muru na granicy z Meksykiem.

Podatki w dół, indeksy w górę

O ile w kwestii polityki imigracyjnej działania Trumpa balansują trochę między zdrowym rozsądkiem, a brakiem wrażliwości wobec

samych zainteresowanych, to w przypadku posunięć gospodarczych można mówić o dużych plusach. Owszem, Trumpowi sprzyja koniunktura na świecie, jednak gdyby wierzyć złowieszczym prognozom przed objęciem przez niego urzędu, to dziś USA powinny być pogrążone w głębokiej recesji na skutek nieprzewidywanego lokatora Białego Domu. Tymczasem patrząc tylko na indeksy na nowojorskiej giełdzie, można zaobserwować radykalny wzrost optymizmu inwestorów, co przekłada się na szybką w górę wskaźniki na Wall Street. Najpierw był to powolny wzrost wywołany obietnicami wyborczymi Trumpa, ale dzisiaj to prawdziwy boom spowodowany realnymi działaniami. Zaczęto się od przyjęcia zasady – każda nowa regulacja wymaga likwidacji dwóch innych, co dla gospodarki ma znaczenie podstawowe. Po drugie, od roku bezrobocie spadło do poziomu nieznanego od 20 lat – miesięcznie w USA powstaje 180 tys. nowych miejsc pracy. Gospodarka amerykańska rozwija się szybciej niż zakładały to wszystkie prognozy.

Największym sukcesem, którego skutki będą zapewne odczuwalne w bieżącym roku, jest reforma systemu podatkowego – największa od czasów Reagana. Od tego roku przedsiębiorcy zamiast 35 proc. będą płacić 21 proc. podatku dochodowego, a osoby fizyczne będą miały obniżone tzw. progi kwotowe, co w praktyce oznacza wyższą kwotę wolną od jakiegokolwiek opodatkowania. Dla amerykańskiej gospodarki już działającym zastrzykiem było też wycofanie przez Trumpa zobowiązań z różnych porozumień klimatycznych, które obciążały nie tylko budżet federalny, ale przede wszystkim kieszenie podatników. W pierwszych dniach od objęcia urzędu podpisał dekrety o budowie nowych gazociągów, a na spotkaniu z przedstawicielami biznesu notował regulacje, które ich zdaniem ograniczają rozwój przemysłu. Jedną z najbardziej kluczowych decyzji Trumpa może w perspektywie okazać się ta o przywróceniu do życia przemysłu węglowego, który ekipa Obamy skazała na wymarcie. Już latem 2017 r. „Wall Street Journal” w entuzjastyczny sposób doniósł, że w porównaniu z poprzednim rokiem produkcja w kopalniach kilku stanów poszła mocno w górę, a tym samym wzrosły ich przychody. Tygodniowa produkcja węgla, zgodnie z danymi Biura Analiz Ekonomicznych amerykańskiego Departamentu Handlu,

wzrosła o 14,5%, a w niektórych stanach o 19%. Ale to nie wszystko – dane dotyczące eksportu węgla mówią o aż 58-procentowym wzroście w stosunku do poprzedniego roku. Krótko mówiąc, węgiel amerykański, który do najtańszych nigdy nie należał, staje się coraz atrakcyjniejszym surowcem dla rynków zagranicznych. I – tu największa ciekawostka – do głównych odbiorców amerykańskiego węgla należą... Niemcy i Francja, które przodują w promowaniu „zielonej”, a w praktyce drogiej i niekoniecznie ekologicznej energii.

Populista pro life

Nie bez znaczenia dla konserwatywnej części wyborców jest fakt, że jakimś cudem akurat ten człowiek, który nigdy nie uchodził za wzór cnót, okazał się chyba najbardziej sprzyjającym sprawie ochrony życia prezydentem. Trudno powiedzieć, ile w tym, co mówi Trump, jest politycznego wyrachowania, ile autentycznych przekonań. Faktem jest, że w początkowej fazie kampanii nie miał on zbyt wyrazistych przekonań w tych sprawach, co też spowodowało umiarkowane poparcie ze strony tzw. prawicy religijnej. Później zaczął głosić coraz bardziej „prolajferskie” poglądy, co też przetożyło się na poparcie Kościołów ewangelikalnych. Niezależnie od tego, jak dziś ocenimy postawę Trumpa – czy jest to działanie obliczone na utrzymanie poparcia żelaznego elektoratu republikanów, jakim jest religijna prawica, czy też wyptywa z dojrzewających w nim przekonań – dla sprawy obrony życia liczą się konkretne decyzje i ich skutki, a nie tylko motywacja. A decyzje są jednoznaczne: jedną z pierwszych decyzji po wyborach było wprowadzenie zakazu finansowania z budżetu programów i organizacji promujących w świecie aborcję. W międzyczasie podjął starania o ograniczeniu działania niestawnej Obamacare, która wymuszała na pracodawcach finansowania ubezpieczenia, pokrywającego koszty m.in. środków antykoncepcyjnych i poronnych. Teraz Trump zapowiedział, że trwają prace nad wprowadzeniem czegoś w rodzaju klauzuli sumienia, która miałyby chronić lekarzy, którzy nie chcą wykonywać „zabiegów” niezgodnych ze swoim sumieniem oraz zapowiedział wstrzymanie finansowania klinik, które dokonują aborcji. A kulminacją tego kursu pro life było pierwsze w historii bezpośrednio zwrócenie się przez prezydenta USA do uczestników Marszu dla Życia w Waszyngtonie. Trzeba przyznać, że jak na pierwszy rok rządów „kontrowersyjnego populisty”, którego ewentualną wygraną kwitowano rechem, to całkiem imponująca lista osiągnięć. A wątpięcym w jego reelekcję radzę obejrzeć przemówienie w Kongresie podsumowujące rok rządów. Do wyborów daleko, śledztwo w sprawie kontaktów z Rosjanami w toku, ale w sondażach aż 75 proc. Amerykanów wyraziło aprobatę dla prezydenta po tym wystąpieniu. Takie są Stany Zjednoczone Donalda Trumpa. □

Jacek Dziedzina (Gość Niedzielny)

Przeniesienie wojska do Polski

Prezydent USA Donald Trump powinien przenieść amerykańskie wojsko stacjonujące w Niemczech do Polski, napisał konserwatywny tygodnik „Washington Examiner”.

Dziennikarz Tom Rogan w swoim artykule wskazuje, że Merkel „zdradziła” Sojusz, zawierając umowę koalicyjną pomiędzy chadecją (CDU/CSU), a socjaldemokratami (SPD). Zakłada ona, że Niemcy wniosą „odpowiedni wkład (finansowy) w NATO”, zamiast ponownego zobowiązania się do wydatków na obronność, zgodnie z doktryną NATO – w wysokości 2 proc. PKB.

Artykuł przypomina, że zachodni sąsiad Polski, który jeszcze parę tygodni temu zobowiązywał się do zwiększenia wydatków na obronność do 2 proc. swojego PKB do 2024 r., przeznacza obecnie na ten cel tylko 1,2 – 1,3% PKB.

Rogan uważa, że „groteskowe podejście Niemiec do kwestii wspólnej odpowiedzialności w NATO stało się formą niemieckiej sztuki”. Jako przykład podaje on argument berlińskiego ministra obrony narodowej z 2017 r., który stwierdził, że „krytykowanie Niemiec za niskie wydatki na obronność nie jest fair, gdyż każdy, kto rozumie kwestie współczesnego bezpieczeństwa, włączyłby wydatki związane z szeroko rozumianą pomocowością do wydatków na obronność”.

Niemieckie niedotężne wojsko

Autor artykułu ocenia ten pomysł, jako „wygodny taniec establishmentu z idealistycznymi urojeniami, w którym szkoty mają być najlepszym sposobem obrony przed rosyjskimi czotgami, a wybudowane studnie najlepiej powstrzymają okrucieństwa Państwa Islamskiego”.

Rogan uważa, że NATO potrzebuje lepszej, bardziej wydolnej armii, podczas gdy „niemieckie wojsko staje się coraz bardziej niedotężne”, co zostało zauważone nawet przez liberalny „Washington Post”.

Dziennik ten opublikował w styczniu artykuły opisujące „praktycznie nieistniejącą” flotę niemieckich okrętów podwodnych, fatalny stan armii, która jest „żartem” oraz fakt, że niemiecka obrona przeciwlotnicza może zostać zniszczona przez dwa czy trzy szwadrony rosyjskich samolotów.

Sojusz sześciu krajów

Artykuł wskazuje, że obronność Sojuszu

Północnoatlantyckiego jest niezmiernie ważna nie tylko ze względu na „ciągłe zagrożenie ze strony Rosji”, ale również na destabilizacyjne działania Korei Północnej. Rogan ocenia, że w obliczu tych niebezpieczeństw NATO wydaje się być aktualnie sojuszem praktycznie tylko sześciu krajów: USA, Krajów Bałtyckich, Wielkiej Brytanii i Polski.

Autor uważa, że zawarta w właśnie w Berlinie umowa koalicyjna znaczy, iż „żadna ilość skarg USA nie polepszy sytuacji. Mogą tego dokonać tylko czyny” i dlatego Stany Zjednoczone powinny przenieść stacjonujące w Niemczech jednostki Armii USA do Polski.

Według niego, mimo że „koszty transportu byłyby na początku znaczne, to długoterminowe dywidendy z tej operacji byłyby znacznie większe”. Ruch ten miałby jednoznacznie pokazać, że „Niemcy nie są już zaangażowane w NATO” i „wzmocnić sojusz strategicznie i geograficznie (...) gdyż to Polska jest pierwszą linią obrony przed rosyjską armią”.

Bojowe wojsko

Autor podaje równie ważny fakt, że rząd z Warszawy przeznacza 2 proc. swojego PKB na obronność i ma zamiar osiągnąć 2,5 proc. „mimo tego, że gospodarka Berlina jest siedem razy większa”. Polska ma także „sprawdzone, agresywne siły bojowe” oraz inwestuje w zaawansowane technologicznie rozwiązania militarne.

Autor podsumowuje, że zdaje sobie sprawę, iż „Berlin jest przyjacielem Ameryki i pozostanie ważnym ekonomicznie partnerem dyplomatycznym. Jednakże, koniec końców, sojusze nie są zbudowane na słowach, ale na wspólnych zobowiązaniach w kontekście poważnych wyzwań”. „Niemieckie zadowolenie z szantażu energetycznego Putina sugeruje, że jeszcze bardziej zaniedbają oni NATO w nadchodzących latach i aby ocalić najważniejszy, globalny sojusz oraz zwiększyć swoją wiarygodność, jako wojownika i zwycięzcy, USA muszą stawić czoło rzeczywistości. Czas udać się do Polski”, kończy Rogan. □

za: Polską Agencją Prasową

Jesteśmy napełnieni Duchem Świętym

143 EUROPEJSKA PIELGRZYMKA POLAKÓW DO LOURDES:

9 -12 MAJA 2018

ORGANIZOWANA PRZEZ
POLSKĄ MISJĘ KATOLICKĄ WE FRANCJI
2018
160 lat
Objawień w Lourdes

INFORMACJE I ZAPISY: - w parafiach polskich; - w biurze Polskiej Misji Katolickiej: 263 bis, rue St-Honoré - 75001 Paris; tel. 01 55 35 32 23; e-mail: pmk.france@gmail.com;

PROGRAM:**Środa – 9 maja:**

- godz. 18³⁰ - Paryż - Msza św. w kościele polskim Wniebowzięcia NMP i błogosławieństwo pielgrzymów; - godz. 20⁰⁰ - Wyjazd pielgrzymów z Cour de la Reine (przy placu Concorde).

Czwartek – 10 maja:

- godz. 7³⁰ - Śniadanie w miejscu zamieszkania; - 9³⁰ - Msza św. Międzynarodowa (Basilique St Pie X); - 11⁰⁰ - 12⁰⁰ - Śladami Św. Bernadetty (dla dzieci) I grupa; - 13⁰⁰ - Obiad w miejscu zamieszkania; - 14⁰⁰ - 15⁰⁰ - kąpiele i czas wolny; 15³⁰ - 16³⁰ Adoracja i Spowiedź (Basilique Immaculée Conception); - 17⁰⁰ - 18⁰⁰ -

Procesja Eucharystyczna (Basilique St. Pie X); - 18³⁰ - 20⁰⁰ - Wieczór integracyjny (w Domu PMK Bellevue); - 20⁰⁰ - 21³⁰ - Kolacja w Domu PMK.

Piątek – 11 maja:

- 7¹⁵ - Śniadanie; 8³⁰ - Msza św. (Notre Dame du Rosaire); - 9⁴⁵ - Wyjazd do Grot Betharram lub wyjście do Le Pont d'Espagne (la route des cascades, le lac de Gaube, la vallée du Marcadau) lub kąpiele i czas wolny; - 12⁰⁰ - Obiad w miejscu zamieszkania; - 13⁰⁰ - 14⁰⁰ - Śladami św. Bernadetty (dla dzieci) II grupa; - 14⁰⁰ - 15⁰⁰ - Śladami św. Bernadetty (dla dorosłych); 14⁰⁰ - 15⁰⁰ - Spotkanie Ks. Biskupa z młodzieżą (Salle Mgr Schoepfer) - 14³⁰ -

15¹⁵ - Konferencja dla dzieci (Salle Mgr Choquet); - 15³⁰ - 16³⁰ - Droga Krzyżowa; - 19⁰⁰ - Kolacja w miejscu zamieszkania; - 21⁰⁰ - Procesja Maryjna.

Sobota – 12 maja:

- 6¹⁵ - Śniadanie; - 7³⁰ - 8¹⁵ - Msza św. w Grocie Objawień; - 8⁴⁵ - Pamiątkowe zdjęcie przed Bazyliką Różańcową; - 9³⁰ - 10⁰⁰ - Konferencja dla starszych (Cal Gerlier); - 9⁰⁰ - 10⁰⁰ - Śladami św. Bernadety (dla młodzieży) - I grupa; - 10³⁰ - 11³⁰ - Śladami św. Bernadety (dla młodzieży) - II grupa; - 12³⁰ - Obiad w miejscu zamieszkania; - 13⁰⁰ - Poświęcenie dewocjonaliów i czas wolny; - 14³⁰ - Wyjazd Pielgrzymów; - 23⁰⁰ - Przyjazd do Paryża.

Koszt udziału:

- Dorośli: autokar z Paryża + hotel z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa + bilety do Grotty Betharram - 275€; - Młodzież: autokar z Paryża + hotel z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa + bilety do Grotty Betharram - 185€; - Promocyjna oferta PMK - dla dzieci pierwszokomunijnych i rocznicowych oraz ich rodziców: - dziecko (autokar z Paryża + hotel z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa + bilety do Grotty Betharram - 120€, - jedno z rodziców/jako opiekun - autokar z Paryża + hotel z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa + bilety do Grotty Betharram - 190€).

Dla osób jadących do Lourdes własnym środkiem lokomocji - noclegi z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa - 177€)

Wpłaty można dokonywać gotówką, czekiem lub przelewem (czek na: Mission Catholique Polonaise - 263 bis, rue St-Honoré 75001 Paris) z dopiskiem „Pielgrzymka do Lourdes”; przelew na konto: Mission Catholique Polonaise - Crédit Mutuel, IBAN: FR76 1027 8060 3900 0619 5024 194 BIC: CMCIFR2A.

Zarząd Stowarzyszenia „Kresy we Francji” zaprasza na wykład historyczny oraz wernisaż wystawy:

„Drogi do niepodległości 1914 – 1918”

*z okazji setnej rocznicy odzyskania Niepodległości Polski,
i pracowanie i prezenta, ja plk Tadeusz Krząstek*

piątek 9 marca 2018, godz. 18.30 - Stacja Naukowa Polskiej Akademii Nauk w Paryżu
(74, rue Lauriston)

Tadeusz Krząstek - historyk wojskowości i lotnictwa polskiego, wykładowca Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, autor książek, artykułów i scenariuszy dotyczących dziejów

i tradycji oręża polskiego. Organizator i przewodnik podróży historycznych - szlakiem bitew - na dawne Kresy wschodnie.

Informacje o konferencji –
tel. 01 43 03 38 33; 06 62 69 13 83

Zapraszamy do zgłaszania kandydatur

„Wybitny Polak we Francji”

Rozpoczyna się kolejna edycja konkursu „Wybitny Polak we Francji” – 2018.

Konkurs jest inicjatywą Fundacji Polskiego Coda Promocyjnego „Teraz

Polska”. Jej celem jest zaprezentowanie osób, które poprzez swoją działalność i

zaangażowanie przyczyniają się do propagowania pozytywnego wizerunku Polski i Polaków na świecie, a także przybliżenie sylwetek tych osób, które, często znane i szanowane na emigracji, pozostają anonimowe dla Polaków w Kraju.

Tytuł „Wybitnego Polaka” jest przyznawany w 5 kategoriach: biznes, kultura, nauka, osobowość oraz „Młody Polak”.

W Konkursie udział mogą wziąć polscy obywatele oraz osoby polskiego pochodzenia, mieszkający we Francji, osoby aktywnie działające w swojej lokalnej społeczności, z sukcesami podejmujące się integracji Polonii z mieszkańcami Francji. Laureaci edycji francuskiej są automatycznie nominowanymi w edycji światowej.

Kandydatów mogą zgłaszać organizacje, instytucje, stowarzyszenia, związki polonijne we Francji oraz osoby prywatne.

Termin składania kandydatur upływa 15 kwietnia 2018.

Do zgłoszenia kandydata niezbędne jest wypełnienie i przesłanie kompletu dokumentów: – formularza zgłoszenia z podpisami osób rekomendujących, – życiorysu z uzasadnieniem zgłoszenia, – zgoda kandydata na udział w konkursie, – oświadczenie kandydata o wyrażeniu zgody na wykorzystanie danych osobowych.

Po ocenie formalnej zgłoszenie zostanie przekazane ono do Komisji Ekspertów – Kapituły Konkursu we Francji.

Szczegółowe informacje, regulaminy i konieczne formularze znajdzie Państwo na oficjalnej stronie internetowej Konkursu: <http://wybitnypolak.pl>; W przypadku dodatkowych pytań lub pomocy, prosimy o kontakt elektroniczny: konkurswybitnypolakwefrancji@gmail.com

Laureatów tegorocznej edycji konkursu we Francji poznamy 15 maja 2018r.

Komitet Organizacyjny Konkursu Wybitny Polak we Francji

KRZYŻÓWKA O BAGNIE I O WULKANIE

PROPONUJE: MDZ

Poziomo: A-1. Góra z kraterem na szczycie. A-10. Erupcja wulkanu. C-1. Miesiąc, w którym „jest jak w garncu”. C-10. Rzemieślnik zajmujący się obróbką drewna (ale nie stolarz). E-1. Konsekrowana w czasie Mszy. E-8. Rodzaj grotu. G-1. Dawniej: ambona. G-11. Grzęzawisko, mokradło. I-5. Część szkieletu kostnego ryby. I-9. Miesiąc, który „starsi panowie dwaj mają w sercu”. K-1. Bucha z wulkanu. K-7. Talerz na sałatki. Ł-1. Bagno, grzęzawisko. Ł-10. W niej odprowadzą każdego z nas w drogę wiecznego spoczynku. N-1. Budowlany wózek z jednym kołem. N-10. Drewniany drążek przyczepiony do orczyca. P-1. Upomnienie za niewłaściwe zachowanie. P-10. Radiowy, albo telewizyjny, telefoniczny lub dentystyczny.

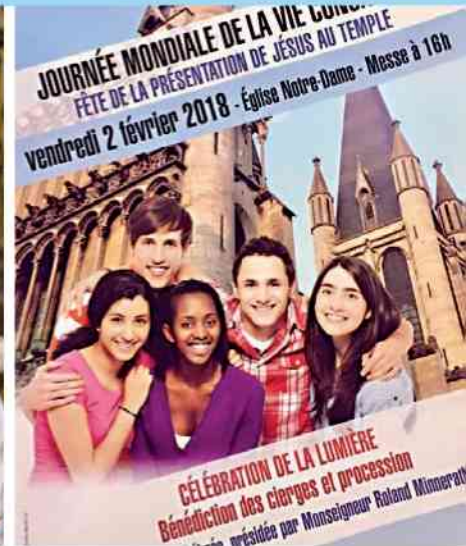
Pionowo: 2-A. Wyrobisko korytarzowe w kopalni nachylone pod kątem 45°. 2-K. Duża liczba osób. 4-A. Kanapa w gabinecie lekarskim. 4-K. Największy kontynent na Ziemi. 6-A. Natarczywość, nieustępliwość. 6-L. Dzielnosc, męstwo. 8-E. Miękkie ptasie piórka. 8-J. Karciany kolor. 10-A. Gwałtowny i silny wiatr. 10-H. Nagłe wydarzenie powodujące straty materialne oraz ciężkie urazy, lub śmierć ludzi. 12-A. Rodzaj tomu, którego jeden z końców jest spłaszczony a drugi zaostrowany. 12-K. Wybuch wulkanu. 14-A. .... potasu, czyli sól potasowa kwasu chlorowego, stosowana do produkcji zapatek. 14-K. Wojskowa lub szkolna stołówka. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 33 tworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 44/2017: „Lepiej stracić minutę w życiu niż życie w minucie”.

Poziomo: strzyżenie, dętka, żelazo, kretyn, nepot, arystokrata, koszt, tuzin, inwalidztwo, Meksyk, Iran, Rurykowicz, kraina, areszt, konkurs, raj, ŻW, rozrząd, ort, WC, opieka, ćwiek, prowincja. **Pionowo:** Karność, termometr, Azjatki, zatrzaśki, OK, żona, ikra, iż, Nowy Dworek, oponka, stolik, oskard, Beskid, zwierzątko, palant, wiza, Si, donator, ale, OC, tapczan, krzyżówka, antena. □

I stali się w Chrystusie żywą ofiarą ku Twojej chwale..." (z IV Modlitwy eucharystycznej)

Dijon. Dzień życia konsekrowanego

W piątek 2 lutego br., w Świątoku y Dzień Życia Konsekrowanego obchodzon y w święto Cfiarowania Pańskiego, r prezentanci z gromadzeń zakonnych żeńskich i męskich, stowarzyszeń kapłańskich - jak Prado i Oratorium, wdow y i dziewice konsekrowane, spotkali się w domu diecezjalnym w Dijon, Ł y w półnie przezyc dzień im poświęcon y. Wśród przył yłych zakonnic i zakonników warto zaznaczyć obecność Polaków, dwóch polskich Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus z klasztoru przy Sanktuarium Dzieciątka Jezus „Petit Roi de Grâce” w Beaune i chrystusowca ks. Ryszarda Fydy SChr, proboszcza parafii św. Elżbiety od Trójcy Świętej w Dijon.

Po powitaniu przez delegata biskupiego do spraw zakonnych - ks. Paula Chadeuf, nastąpiło przedstawienie się obecnych, w którym każdy w kilku zdaniach wspomniął o wydarzeniach we wspólnocie w minionym roku.

Ksiądz Fyda SChr zabierając głos, wspomniął m.in., że prowincja francusko-hiszpańska Towarzystwa Chrystusowego obchodziła w ubiegłym roku 80-lecie obecności i pracy duszpasterskiej na ziemi francuskiej i że w dziękczynieniu księża chrystusowcy wraz wiernymi z podparyskich parafii odbyli pielgrzymkę do Ziemi Świętej.

Kolejnym punktem porannej części programu było spotkanie z ks. Matthieu Delestre c.o., kapłanem duszpasterstwa studentów w Dijon, pod ogólnym tytułem „Młodzi, wiara i rozeznanie powołania”. Ksiądz Delestre podzielił się również

refleksjami na temat przygotowywanego XV Zgromadzenia Zwyczajnego Synodu Biskupów nt. młodych, który odbędzie się w Rzymie w październiku 2018, opowiadał też o swojej postudze i studentach.

Po wspólnie spożytym obiedzie, do przybytych przemówił ordynariusz archidiecezji, abp Roland Minnerath, który w krótkim wystąpieniu nawiązał do swojego adwentowego Listu pasterskiego «Sur la synodalité dans l'Église» i mówił o synodalności w Kościołach - katolickim i prawosławnym.

O godz. 16. wszyscy spotkali się w kościele Notre Dame na wspólnej Eucharystii pod przewodnictwem abpa Minneratha. W koncelebrze obok obecnych kapłanów zakonnych, cystersa, benedyktyna, chrystusowca, oratorianina, stanęli m.in. ks. Paul Chadeuf, delegat biskupi, ks. Emmanuel Pic proboszcz parafii, dwaj

księża Fidei Donum z Afryki, postugujący w parafii Notre Dame i w katedrze oraz jeszcze jeden Polak - pallotyn, ks. Marek Rajkowski SAC z parafii św. Michała w Dijon.

W homilii Pasterz archidiecezji mówił o istocie powołania zakonnego, które przez całkowite oddanie się Bogu przez ślubu ubóstwa, czystości i postuszeństwa wskazuje na inną rzeczywistość, na Boga i wartości nieprzemijające. Prosił osoby konsekrowane, by były światłem dla otaczającego ich świata. W modlitwie powszechnej zanoszono prośby w intencji osób Bogu poświęconych, młodych w Kościele, i powołań kapłańskich oraz zakonnych. W modlitwie eucharystycznej, w memento za zmarłych, wspomniano siostry i kapłanów zakonnych, którzy w minionym roku odeszli po nagrodę do Pana. □

ks. Ryszard Fyda SChr

Oplatek SPK 2018

Oplatek Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Polskich Kombatantów i Ich Rodzin we Francji

Słowo „oplatek” symbolizujące nadzieję dla ludzkości, święto rodziny i przyjaźni ma szczególne znaczenie w roku 100-lecia Niepodległości Polski i 71- rocznicy powołania SPK we Francji.

3 lutego br. o godz.12. prezes SPK Jean Kukuryka, wraz z Zarządem Krajowym mieli przyjemność podejmować w salonach Domu Kombatanta im. Władysława Andersa w Paryżu na tradycyjnym „Oplatku” tutejsze środowisko polonijne.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą św. odprawioną w kaplicy Domu Kombatanta przez ks. kapelana Wiesława Gronowicza. Poprzedziło ją powitanie przez prezesa SPK we Francji przybyłych gości i złożenie im noworocznych życzeń: „Szanowni i drodzy Państwo, Koledzy, witam serdecznie na „spotkaniu oplatkowym”, które oby było symbolem jedności, zrozumienia i radością z bycia razem w dążeniu tą samą drogą. Witam przedstawicieli Ambasady Polskiej we Francji - pana ppłk Dariusza Piłę, pana ppłk Wojciecha Reszkę, pana Konsula Huberta Czerniuka; gen. Jean-Pierre Beauchesne - prezesa Federacji Byłych Kombatantów Francuskich mieszkających za Granicą, panią Marinę Kortę - sekretarkę FACS, pana Józefa Surowca – sztandarowego FACS, powstańców warszawskich 1944 r. - kol. Barbarę Boone-Mielczarek, kol. Jerzego Szumańskiego. Myślami jesteśmy z kolegami, którzy ze względu na zdrowie nie mogli przybyć - powstańców - kol. Aleksandra Dobraczyńskiego, kol. Jerzego Lipowicza, kol. Janusza Kieszczyńskiego, kol. Likiernika. Witam panią prezes „Liberation Nord” - kol. Marcjanę Marcinkowską - Couturier, prezesów i działaczy stowarzyszeń polonijnych - panią Barbarę Kłosowicz - prezes Stow. Opieki nad Grobami Historycznymi,

panią Tulę Szulc - sekretarz Stow. „Kresy”, koleżanki i kolegów oraz szanownych gości...”

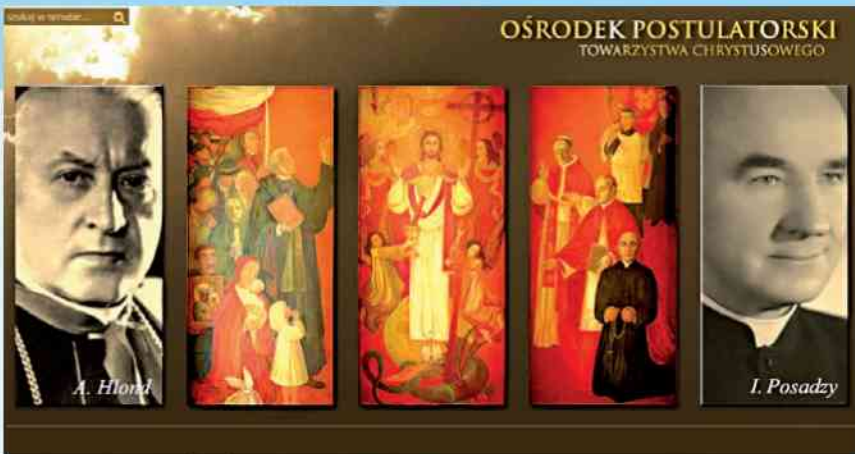
Po Mszy świętej, w salonie na pierwszym piętrze, w serdecznej atmosferze, wspólnie składaliśmy sobie wzajemnie życzenia, przy lampce wina i kolędach śpiewanych przez dzieci ze szkoły „Qvo Vadis”, z dyrektor Jadwigą Stochmal-Abdel Malak.

Następnie honorowi goście i dzieci udali się pod „Tablicę Katyńską”, aby uczcić pamięć 25 tysięcy oficerów polskich zamordowanych z rozkazu Stalina w 1941 roku w Katyniu, Charkowie, Kuropatach, Starobielsku i w innych - nieznanach miejscach kaźni. Sztandar SPK Zarządu Krajowego prezentował kol. ppor. Apoloniusz Serafin, sztandar „Sokoła” kol. Marian Cieslak.

W czasie „wigilijnego” posiłku; prezes Kukuryka zwrócił się do zebranych słowami: - Witam Was wszystkich serdecznie w Domu Kombatanta imienia Władysława Andersa. Ściany tego pięknego, historycznego Domu od 70 lat słuchają żołnierskich pieśni i opowieści, których treścią jest Polska, Ojczyzna, której byli zawsze wierni, dla której walczyli i umierali - jak nasi dziadowie. Ten Dom Kombatanta był po wojnie miejscem, z którego Kombatanci udawali się we wszystkie strony świata, gdzie im los wygnańczy przeznaczył jako „sans Patrie”, a innym był przystanią i miejscem przyjacielskich, wojennych wspomnień, bo tylko to i nic innego w ich życiu się liczyło. Towarzyszył im często piękny, głęboki głos Prokopieniego (żołnierza Andersa), który przenosił nas w czasy heroiczne. W tych murach spotykamy się z ich historią. Patrzą teraz na nas z „tamtego świata” - nasi żołnierze, a śp. ksiądz Infułat generał Witold Kiedrowski spogląda „stamtąd” - czy jego Zarząd Krajowy dobrze pracuje dla sprawy. □

opr. Irena Wahl-Damasiewicz, SPK,
fot. Dany Tarnawska-Kasparian, Florian Żałuski

Z Internetowej Kroniki Chrystusowców

Każdego roku, gdy celebryjemy Święta Narodzenia Pańskiego, pragniemy kontemplować nieskończoną miłość Boga do człowieka i za tę miłość dziękować... Jednocześnie uświadamiamy sobie, że ta jemieńca Wcielenia i Narodzenia Syna Bożego ściśle łączy się z tą jemieńcą Odkupienia, z tą jemieńcą męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa.

Trafnie to ujmują słowa jednej z francuskich kolęd: „de la crèche au crucifiquement, Dieu nous livre un profond mystère, de la crèche au crucifiquement, Il nous aime inlassablement.” Tak, Bóg nas ukochał miłością nieskończoną... Bóg nie przestaje nas miłować... I tę nieskończoną Bożą miłość odnajdujemy i w betlejemskiej grotcie, i na szczycie Golgoty, i przy pustym grobie...

Chcielibyśmy zaprosić do odwiedzin naszego serwisu internetowego www.tchr.fr. Tam, w Kronice, pojawiają się informacje z naszych parafialnych wspólnot. Są i te dotyczące minionych Świąt. Znajdziemy tu odnośniki do dłuższych sprawozdań i fotogalerii (<http://www.tchr.fr/kalendarium-wydarzen/873/swiateczne-pozdrowienia.html>), których krótkie résumé zamieszczamy poniżej. Zatem ad rem...

Jak pamiętamy, atmosferę Bożego Narodzenia można było poczuć już w Adwencie, chociaż niektóre występy z racji na szkolne ferie trzeba było pokazać jeszcze w połowie grudnia 2017 r. Polonijne dzieci z Getafe i Parque Miraflores na zakończenie Eucharystii w III niedzielę Adwentu zaśpiewały kilka kolęd i świątecznych piosenek. W Fouquières les Lens w ostatnich dniach przed świąteczną przerwą odbywa się przedstawienie jasełkowe w wykonaniu dzieci z katechezy w parafii francuskiej St Joseph en Haute Deuille, wśród których są i te polskiego pochodzenia, uczęszczające na „polskie” Msze w Rouvroy i Méricourt.

Jasełka kontynuowane były w styczniu – w połączeniu z „Gwiazdką” czy szkolną „Choinką” – są one tradycją w Argenteuil i Aulnay sous Bois. Wspólnoty „górnice” pielęgnują zwyczaj żywej szopki i ludowych tańców w wykonaniu młodszych i starszych parafian (Bruay La Buisnière i Houdain).

Trzeba koniecznie kilka zdań napisać o opłatkowych i noworocznych spotkaniach Polonii z różnych regionów Francji i Hiszpanii... Polonia z Walencji spotkała się w IV niedzielę Adwentu, która w 2017 r. zbiegła się z Wigilią Bożego Nar-

dzenia. W niedzielę 14 stycznia 2018 r. swoiste, polonijne spotkania odbywały się we wspólnotach La Ricamarie – Roche la Molière i w Les Gautherets. W tę niedzielę w Kościele był obchodzony Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy. Od lat w jego diecezjalnych obchodach, organizowanych ipsa dies¹, uczestniczy Polonia z Dijon.² Osoby polskiego pochodzenia z Montigny en Ostrevant i okolicy włączyły się w uroczystość dekanalną. Wspomniane spotkania są organizowane jako parafialne obiady (La Ricamarie i Le Creusot) czy karnawałowe bale (Aulnay sous Bois i Saint Denis). Podczas tych polonijnych zebrań zawsze słychać śpiew kolęd. Opłatkowe spotkanie w Montmorency – wspólnoty z Saint Denis – było połączone z kolędowaniem całych rodzin, co dokumentują na swoim portalu obecne na spotkaniu Siostry Serafiki. Były również organizowane koncerty chórów (chór „Les Générations Polonaises – Polskie Pokolenia” koncertował ‘u siebie’, w kościele St Joseph w Beaulieu Roche la Molière oraz ‘w gościach’ – w kaplicy Les Gautherets w Saint Vallier. Chór „Soli Deo” zorganizował spotkanie chórów w kościele św. Józefa w Aulnay sous Bois. Dziecięca Schola „Miriamki” z PMK Saint Denis wzięła udział w kolędowaniu w kościele polskim Wniebowzięcia NMP w Paryżu. Natomiast w kościele św. Łucji w Alcalá de Henares odbywano się kolędowanie dzieci. W końcu, by zakończyć opowieść o kolędowaniu, ‘zagładamy’ do Domu prowincjalnego Sercanek w Fouquières lès Béthune, gdzie u progu roku rokrocznie odbywa się wspólne kolędowanie sióstr i kapłanów wraz z błogostawieniem zakonnych cel.³

Niektóre serwisy „www” naszych parafii zamieszczają fotografie szopek (kaplica Montcel w La Ricamarie oraz kościół św. Elżbiety od Trójcy Św. i kaplicy św. Józefa Cottolengo w Dijon). Wspomniana już kilkakrotnie polonijna wspólnota La Ricamarie – Roche la Molière oraz francuska parafia Saint Vincent de Paul en Ostrevant zapraszają

do obejrzenia zdjęć z Mszy w noc Bożego Narodzenia (Beaulieu Roche la Molière i Lallaing,) oraz w uroczystość Objawienia Pańskiego (ponownie Beaulieu⁴ i Vred). W oktawie świąt Narodzenia Pańskiego obchodzimy święto św. Jana, Apostoła i Ewangelisty. W tym dniu odbywa się błogostawienie wina, a uwieczniły to niezawodne Beaulieu oraz Alcalá de Henares. Tradycyjne polskie zakończenie okresu świąt Narodzenia Pańskiego odbywa się w święto Ofiarowania Pańskiego. Od ponad 20 lat w tym dniu obchodzimy Światowy Dzień Życia Konsekrowanego. Nasz serwis „www” przedstawia jego obchody w dwóch wspólnotach – z Dijon i Saint Denis (<http://www.tchr.fr/kalendarium-wydarzen/878/dzien-zycia-konsekrowanego.html>).

Jednocześnie, u progu okresu czterdziestodniowego przygotowania do Świąt Paschalnych, prosimy o modlitwne wsparcie, bowiem na początku Wielkiego Postu przeżywamy nasze zakonne rekolekcje, by ten czas refleksji zaowocował jeszcze większą gorliwością w realizacji misji zgromadzenia i codziennej postudze duszpasterskiej. A Wam, Kochani Czytelnicy, życzymy, by ten wielkopostny czas niósł nam wszystkim błogostawione owoce, pozwolił pięknie przeżyć najważniejsze chrześcijańskie święta i uświadomić sobie, że ta Miłość, która w żłobie śpi, przyniosła zbawienie światu... Zapewniamy Was, Kochani, o naszej pamięci w zakonnych pacierzach.

Korzystając z okazji zwracamy się z jeszcze jednym apelem o modlitwę... Chodzi, podobnie jak w roku ubiegłym⁵, o modlitwę w intencji beatyfikacji Założyciela i Współzałożyciela... Albowiem bieżący – 2018 rok to rok ‘okrągłych’ rocznic związanych z osobami Ojców naszej rodziny zakonnej: 17 lutego przypadnie 120. rocznica urodzin ojca Ignacego Posadzego, natomiast 22 października – 70. rocznica śmierci (a może już niedługo narodzin dla nieba) kard. Augusta Hlonda ([http://www3.tchr.org/home/70-ta-rocznica-smierci-prymasa-zalozyciela\(2\)](http://www3.tchr.org/home/70-ta-rocznica-smierci-prymasa-zalozyciela(2))). Głównie w

związku z tą drugą rocznicą zostało podjętych kilka inicjatyw: przygotował je Ośrodek Postulatorski (<http://www.patrimonium.chrystusowcy.pl/>). Wymieńmy choć kilka: - Każdego dnia na profilu facebookowym (<https://www.facebook.com/postulatorTChr/>) i na stronie Ośrodka (<http://patrimonium.chrystusowcy.pl/kandydaci-na-oltarze-sługa-boży-kard-august-hlond/slowo-na-każdy-dzien/>) umieszczane są myśli Kardynała Założyciela w postaci podpisów pod zdjęciami (są to krótkie fragmenty z bogatej spuścizny, którą pozostawił Prymas Hlond); - Wydany został specjalny numer Tygodnika

Rodzin Katolickich „Źródło” poświęcony osobie i dziełu życia kard. Hlonda (<http://www.zrodlo.krakow.pl/>); - Pierwsza rocznica zostaje także zaakcentowana przez czytanie w Radio Maryja wydanej w formie audiobooku książki Ojca Ignacego „Przez tajemniczy Wschód” (<http://www3.tchr.org/home/przez-tajemniczy-wschod-w-radiu-maryja>); - Ponadto w serwisie internetowym Ośrodka (www.patrimonium.chrystusowcy.pl/) opublikowano również informację o terminie dyskusji Komisji Kardynałów i Biskupów: wyznaczono go na potowę maja br. Przypominamy, że w marcu 2017

r. odbyła się dyskusja Komisji Teologów nad Positio Prymasa Hlonda, która zakończyła się pomyślnie. Zatem nie ustawajmy w modlitwie w intencji jego beatyfikacji i o cud za jego wstawiennictwem. □

ks. Tomasz Mikulak SChr

¹ *Polonijne wspólnoty z innych francuskich diecezji, np. z Saint Vallier czy z Dunkierki, uczestniczą w diecezjalnym dniu migranta w terminie ustalonym przez diecezjalne duszpasterstwo migrantów.* ² R. Fyda, «Dzień Migranta i Uchodźcy w Dijon», GK 2018, nr 4, s. 14. ³ Siostry Sercanki, «Koleadowanie w Fouquières les Béthunes», GK 2018, nr 4, s. 18. ⁴ Z. Charroin, «Święto Trzech Króli», GK 2018, nr 4, s. 15. ⁵ Chrystusowcy z prowincji MB Częstochowskiej, «Zaproszenie do modlitwy o beatyfikację», GK 2017, nr 9, s. 15. □

Oplatek Koła Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II

27 stycznia br. w Ambasadzie Rzeczypospolitej w Paryżu odbyło się doroczne Spotkanie i platkowe zorganizowane przez Francuskie Koło Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II.

W tym roku jego gośćmi honorowymi byli arcybiskup Mieczysław Mokrzycki, metropolita lwowski oraz ksiądz Krzysztof Wieliczko, administrator Fundacji Pana Pawła II w Rzymie. W uroczystości udział wzięli również m.in. ksiądz Bogusław Brzyś, rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji, ksiądz inf. Stanisław Jeż, pani Isabelle d'Ornano oraz liczni członkowie i sympatycy Fundacji.

Cości powitał Ambasador Tomasz Młynarski, dziękując członkom Fundacji za kultywowanie tradycji dzielenia się oplatkiem oraz za pielęgnowanie pamięci o Ojcu Świętym i propagowanie jego nauk. „Francuskie stowarzyszenie Koła Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II jest jednym z 48 takich istniejących w 17 krajach świata, powstałym z inicjatywy samego Ojca Świętego, a jego korzenie sięgają 2002 roku. Od tamtej pory członkowie towarzystwa wspierają watykańską Fundację, poszerzając jej zasięg o ziemię francuską i podtrzymując duchowe dziedzictwo Jana Pawła II”, przypomniał Ambasador.

Następnie p. Daniel Brzakowski, prezes Francuskiego Koła Przyjaciół Fundacji Pana Pawła II nakreślił plan działania organizacji w bieżącym roku i złożył zebranych życzenia oplatkowe. Nato-

miast ks. Krzysztof Wieliczko w swoim wystąpieniu przypomniał, że za dwa lata będziemy obchodzić 100. rocznicę urodzin Jana Pawła II, zachęcając, by okres przygotowań do niej był czasem refleksji i pogłębiania wiedzy o nauce głoszonej przez Wielkiego Papieża. Z kolei arcybiskup Mieczysław Mokrzycki, który przez wiele lat był osobistym sekretarzem Jana Pawła II, podzielił się swoimi, z tym związanymi wspomnieniami oraz zrelacjonował zebranym sytuację Kościoła katolickiego na Ukrainie, nawiązując do szczególnej roli polskiego papieża w jego odbudowie.

Wieczór uświetnił recital fortepianowy w wykonaniu Valerii Kucherenko, a także koncert kwartetu „Passionato” oraz kolędy śpiewane przez chór „Soli Deo”, działający przy parafii polskiej w Aulnay-sous-Bois.

W końcu zebrani, składając sobie życzenia, podzielili się tradycyjnym oplatkiem – pobłogosławionym przez arcybiskupa Mokrzyckiego.

Wydarzenie zgromadziło około 150 osób, w tym wielu Francuzów. Jak co roku była to doskonała okazja do ponownego przypomnienia wielkiego dzieła Świętego Jana Pawła II. □

Claude Skrzypek/za: serwis Ambasady RP

Pielgrzymka do Rzymu: 4 - 10 czerwca 2018

Obchodząc 40-lecie wyboru św. Jana Pawła II na Stolicę Piotrową, PMK zaprasza Rodaków do udziału w Pielgrzymce do Rzymu. Wdzięczność za odzyskanie Niepodległości Ojczyzny złożymy na otarzu przy grobie Papieża-Polaka w Bazylice św. Piotra.

Program: zwiedzanie starożytności rzymskich, nawiedzenie czterech bazylik papieskich, katakumb oraz miejsc związanych z historią Ojczyzny i świętych Rodaków, śródowa audyencja generalna, niedzielna modlitwa «Anioł Pański» na Placu św. Piotra.

Wylot z Paryża (Charles de Gaulle) - 4 czerwca g. 11⁰⁰. Powrót na Charles de Gaulle - 10.6., g. 17³⁵. Lecimy włoskimi liniami lotniczymi Alitalia. W Rzymie zamieszkamy w Domu Polskim św. Jana-Pawła II.

Koszt: 700€ - obejmuje: przeloty, transfery, wstępy i trzy posiłki dziennie. Przy zgłoszeniu podajemy: nazwisko, imię (imiona), datę urodzenia, adres, telefon, e-mail oraz optacamy wpisowe: 350€ (gotówką, przelewem, bądź czekiem wystawionym na: «Aumônerie Polonaise» CCP 233436g N Paris), z dopiskiem na odwrocie czeku: «Pielgrzymka do Rzymu».

Zapisy do 25 marca 2018. Pielgrzymkę prowadzi ks. prał. Krystian Gawron, wicerektor PMK.

Kontakt: ks. dr Krystian Gawron, 11, rue Jules Guesde 92130 Issy-les-Moulineaux,
T. 01 46 45 79 79; 06 27 96 36 40;
e-mail: sempol.paris@gmail.com

Dr Danuta Baranowicz-Schouker
chirurgien- dentiste
33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

✿ DÉMÉNAGEMENT - TRANSPORT - AUTOLAWETA
PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU
Tel. 06 30 40 49 49

MASZ PROBLEM Z HAZARDEM?
Może anonimowi hazardziści pomogą?
Każdy miting AH otwarty.
W każdy poniedziałek o godz. 19
Salka przy kościele Św. Genowefy w Paryżu
(18, rue Claude Lorrain, metro Exelmans)

AL-ANON
ALATEEN
Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików
Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.
Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu - metro: Concorde)
Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o godz. 20
Anonimowość jest podstawowa zasada Al-Anon. Czekamy na Ciebie!
T. 06 67 30 89 95; 06 28 74 23 63

PRZEWOZY ZAGRANICZNE
Polska-Niemcy-Belgia-Francja
Damian
☎ +33 652 821 547
Kazimierz
☎ +48 500 640 988
Wyjazdy co tydzień (z Jasła)
Odbieramy i dostarczamy paczki na terenie woj. Podkarpackiego, Małopolskiego, Śląskiego, Opolskiego i Dolnośląskiego

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne
76 av. Edouard Vaillant
92100 Boulogne Billancourt
Linia metra nr 9,
stacja: Marcel Sembat
(wyjście: rue Rieux)
www.dentylis.fr
Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg cennika Sécurité Sociale,
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).
Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30
☎ 01.41.13.45.05
boulogne@dentylis.fr
Mówimy po polsku

Masz problem z piciem?
Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!
Wykaz mityngów AA w Paryżu:
Niedziele godz. 17.00:
3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;
Wtorki godz. 19.30:
18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;
Środy godz. 19.30:
20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

GŁOS KATOLICKI UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „ustugi” - do 10 słów - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („ustugi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Pielgrzymka do Fatimy: 9 - 14 października 2018

Polska Misja Katolicka we Francji zaprasza Rodaków na Pielgrzymkę wdzięczności za Niepodległość Ojczyzny.

Program: 1 dzień (i nocleg) - Lizbona. Msza św. w Sanktuarium Chrystusa Króla, votum wdzięczności za ocalenie Portugalii od horroru II Wojny Światowej; Nawiedzenie miejsca urodzenia św. Antoniego Padewskiego; Zwiedzanie klasztoru hieronimitów.

2 dzień (w drodze na nocleg w Fatimie) - Zwiedzanie Wybrzeża Atlantyku w Nazaré oraz Alcobaga i Bathalię. Pozostałe 3 dni Fatima.

Wylot z Paris-Orly liniami TAP (lot 443) 9 września g. 7⁰⁰. Powrót z Lizbony liniami TAP (lot 438) g. 16⁴⁰ na Paris-Orly 14 października g. 20⁰⁵. Mieszkamy u Sióstr Dominikanek (200 m od Sanktuarium).

Koszt: 750 € - zawiera: przelot (jeden bagaż nadawany i bagaż podręczny), transfery, wstępy, hotel z pokojami dwuosobowymi, ubezpieczenie oraz trzy posiłki dziennie.

Przy zgłoszeniu podajemy: nazwisko, imię (imiona), datę urodzenia, adres, telefon, e-mail oraz wpłacamy wpisowe: 350€ (gotówką, przelewem, bądź czekiem wystawionym na: «Aumônerie Polonaise» CCP 2334369 N Paris), z dopiskiem na odwrocie czeku: «Pielgrzymka do Fatimy». **Zapisy do końca czerwca 2018.**

Kontakt: ks. dr. Krystian Gawron wicerektor PMK, 11, rue Jules Guesde 92130 Issy-les-Moulineaux, T. 01 46 45 79 79; 06 27 96 36 40; e-mail: sempol.paris@gmail.com

Potrzebna pomoc w tłumaczeniu!

Która dobra dusza chciałaby pomóc?

Siostra Monica Lambert, profesor uniwersytecki w Paryżu, pisze książkę, studium duchowe o błogostawionym Księdzu Jerzym Popietuszcze i zwraca się z prośbą o pomoc w tłumaczeniu kilku przydatnych filmów.

Która dobra dusza chciałaby pomóc?
Z góry dziękuję i zapewniam o modlitwie.

Kontakt: monica.lambert@yahoo.fr; tel. 06 24 91 50 56

- TŁUMACZENIA -

Stanisław Bocianowski - dr Prawa
- Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

❁ TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.
Tel. 06 98 58 86 36

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;
e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

- NAPRAWA KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.
T. 06 98 42 59 75

❁ Maison à vendre!

dans le département de la Haute - Loire.
Cet investissement est créateur d'emploi
pour en savoir beaucoup plus - **tél. 06 82 32 25 99**

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 - mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. 02 31 78 25 93 - mówimy po francusku

Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

DENTYSTKA POLSKA DLA DZIECI i DOROSŁYCH Dr Mariola Tuliszkiewicz

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66
45, rue du Caire - 75002 Paris

Akceptuję CMU AME

jeżeli Ty, albo Twój bliski ma problem-przyjdź!!

POLSKOJEZYCZNA GRUPA AA "U BILLA I DR. BOBA"

ANONIMOWI ALKOHOLICY

wszystkie spotkania otwarte

środa godzina-19.30

20, rue Legendre 75-017 PARYŻ metro VILLIERS linia 2 i 3

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 8 (2713): 25.2.2018

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France)

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31, 01 42 96 23 29.

E-mail: vkate@club-internet.fr, vkate@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA - 2, rue du 19 mars 1962 - 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 14.2.2018

Inf. o prenumeracie na str. 3

Association Pomost-Passerelle

AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passerelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej - 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

TRWAM PROGRAM

26 lutego - 4 marca 2018

PONIEDZIAŁEK 26 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9⁴⁰ Tydzień z Ziemi św. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Film 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Dokument 15¹⁵ Dokument 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Zew natury 16⁵⁵ Reportaż 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ 40 dni z Duchem św. 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec audycja modlitewna 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

WTOREK 27 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dokument 9³⁰ Reportaż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Zew natury 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 14⁰⁰ Film 14⁵⁰ Reportaż 15¹⁵ Dokument 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Express Studencki 17⁰⁰ Dokument 17¹⁰ Rozrywka 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ 40 dni z Duchem św. 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

ŚRODA 28 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9²⁰ Express Studencki 9²⁵ Sanktuaria polskie 9⁴⁵ Św. na każdy dzień 9⁵⁰ Film

10⁰⁰ Audycja Generalna 11⁰⁰ Dokument 11²⁵ Felieton 11⁴⁰ Rozrywka 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13³⁰ Dokument 14⁰⁰ Film 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Dokument 16⁵⁵ Św. na każdy dzień 17⁰⁰ Reportaż 17⁵⁵ 40 dni z Duchem św. 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

CZWARTEK 1 MARCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Dokument 9³⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Przyroda i ludzie 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dokument 14²⁰ Reportaż 14⁴⁰ Dokument 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Przegląd Źródła 16⁴⁰ Film 16⁵⁰ Przegląd Niedzieli 16⁵⁵ 40 dni z Duchem św. 17⁰⁰ Sanktuarium św. Józefa Kalisz 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

PIĄTEK 2 MARCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dokument 11⁰⁰ Reportaż 11²⁵ Felieton 11³⁵ Aktywna zima 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 14⁰⁵ Reportaż 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Siódmy sakrament 16³⁵ Dokument 17⁰⁰

Reportaż 17²⁵ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ 40 dni z Duchem św. 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

SOBOTA 3 MARCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Dokument 9⁵⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Film 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Felieton 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 15²⁰ Film 15³⁰ Wierzę w Boga 15⁴⁵ Spotkania z ekologią 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dokument 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ 40 dni z Duchem św. 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Katecheza 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

NIEDZIELA 4 MARCA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8²⁵ Św. na każdy dzień 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Felieton 9¹⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Katecheza 9³⁰ Reportaż 10⁰⁰ Eucharystia 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Dokument 14¹⁰ Film 15⁴⁰ Św. na każdy dzień 15⁴⁵ Reportaż 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Gorzkie Żale 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ 40 dni z Duchem św. 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Film. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

26 lutego – 4 marca 2018

PONIEDZIAŁEK 26 LUTEGO
6⁵⁰ Nad Niemnem – magazyn 7¹⁰
Dlaczego? Po co? Jak? – magazyn 7³⁰
Supetkowe ABC – magazyn 8⁰⁰ Pytanie
na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felie-
ton 11¹⁰ Kulturalni PL – magazyn 12⁰⁵
Racja stanu 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy
szczęścia – serial 13²⁵ Dziewczyny ze
Lwowa – serial 14²⁰ Koncert 15⁵⁵ Korona
królów – telenowela 16²⁵ Ukryte skarby
– reportaż 16⁵⁵ Supetkowe ABC – maga-
zyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰
Teleexpress 17⁵⁵ Niedziela z... 18⁴⁰ Pod
Tatrami 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵
Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobrano-
cka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵
Sport 20⁴⁵ O mnie się nie martw – serial
21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii
22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰
W biegu za życiem – dokument 0¹⁵ Ukryte
skarby – reportaż 0⁴⁵ Korona królów –
telenowela 1¹⁵ Supetkowe ABC – maga-
zyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 27 LUTEGO
7⁵⁰ Przepis dnia – magazyn 8⁰⁰ Pytanie
na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felie-
ton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii
11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiado-
mości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵
1920 Wojna i miłość – serial 14¹⁵ W biegu
za życiem – dokument 15²⁵ Tajemnice
bieszczadzkiego worka – reportaż 15⁴⁵
Wiadomości 15⁵⁵ Korona królów – tele-
nowela 16²⁵ Sonda z 16⁵⁵ Dla dzieci
17¹⁰ Moliki książkowe – magazyn 17²⁰
Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress
17⁵⁵ Szlakiem Kolberga – reportaż 18²⁵
Magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial
19²⁵ Magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰
Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport 20⁴⁵
Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia 24
22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polon-
ia – magazyn 23¹⁰ Warto rozmawiać
23⁴⁰ Magazyn 0¹⁵ Sonda z 0⁴⁰ Korona
królów – telenowela 1¹⁰ Dla dzieci 1²⁵
Moliki książkowe – magazyn 1⁴⁰ Dobra-
nocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 28 LUTEGO
7⁰⁰ Objawienie Pańskie – reportaż 7²⁵
Program muzyczny 7⁵⁰ Przepis dnia –
magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰

Krótka historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24
11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polon-
ia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰
Barwy szczęścia – serial 13²⁵ O mnie
się nie martw – serial 14¹⁵ Warto rozma-
wiać 15²⁵ Dziedzictwo regionów – repor-
taż 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Korona królów
– telenowela 16²⁵ Astronarium – maga-
zyn 16⁵⁵ Program muzyczny 17²⁰ Krótka
historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵
Studio Raban 18²⁵ Nasz Wschód – maga-
zyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵
Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka
20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport
20⁴⁵ Głęboka woda – serial 21⁴⁵ Polonia
24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polon-
ia – magazyn 23¹⁰ Polski nie zniszczy nic
na świecie – reportaż 0¹⁵ Nasz Wschód
– magazyn 0⁴⁵ Korona królów – teleno-
wela 1¹⁵ Program muzyczny 1⁴⁵ Dobra-
nocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 1 MARCA
7⁰⁰ Nasz Wschód – magazyn 7³⁰ Dla dzieci
7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka
historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰
Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia –
magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy
szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość –
serial 14²⁰ Głęboka woda – serial 15¹⁰
Pod Tatrami 15²⁵ Wilnoteka – magazyn
15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Korona królów –
telenowela 16²⁵ Jak to działa – maga-
zyn 16⁵⁵ Dla dzieci 17¹⁰ Podwodne ABC
– magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton
17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Było nie minęło
18²⁵ Racja stanu 18⁵⁵ Barwy szczęścia –
serial 19²⁵ Biało-czerwoni 19⁴⁵ Dobra-
nocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Pogoda 20³⁵
Sport 20⁴⁵ Komisarz Alex – serial 21³⁵
Portrety niepodległości – felieton 21⁴⁵
Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰
Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Reportaż
23⁴⁰ Magazyn śledczy Anity Gargas 0¹⁵
Magazyn 0⁴⁵ Korona królów – telenowela
1¹⁵ Dla dzieci 1³⁰ Podwodne ABC – maga-
zyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 2 MARCA
7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka
historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰
Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia –
magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na

sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial
14²⁰ Komisarz Alex – serial 15³⁵ Portrety
niepodległości – felieton 15⁴⁵ Wiado-
mości 16⁴⁵ Baw się słowami – magazyn
16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia – felie-
ton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Okrasa tamie
przepisy – magazyn 18²⁵ Zaolzie 18⁵⁵
Na sygnale – serial 19²⁵ Wolny Ekran –
magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiado-
mości 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport 20⁴⁵ Na
dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia 24
22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia
– magazyn 23¹⁵ Przegląd Piosenki Akto-
rskiej Wrocław 2014 0¹⁰ Program rozryw-
kowy 0⁵⁰ Biało-czerwoni 1¹⁵ Domisie 1⁴⁵
Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 3 MARCA
7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polon-
ia 24 11¹⁵ Rozmowa Polonii 11³⁰ Halo
Polonia – magazyn 12²⁰ Ojciec Mate-
usz – serial 13¹⁵ Na dobre i na złe –
serial 14¹⁰ Koncert 15¹⁰ Okrasa tamie
przepisy – magazyn 15⁴⁰ Wolny Ekran
– magazyn 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn
17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁵ Tele-
express 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰
Program rozrywkowy 19²⁰ Dobranocka
19³⁰ Wiadomości 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Sport
20²⁰ 1920 Wojna i miłość – serial 21³⁰
Eurowizja 23¹⁵ Program rozrywkowy 0¹⁵
Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość
– serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 4 MARCA
7³⁵ Magazyn z Wysp – magazyn 7⁵⁵ Pyta-
nie na śniadanie 10⁰⁰ Msza św. 10³⁰
Ziarno 10⁵⁵ Baw się słowami(2) – maga-
zyn 11²⁵ Słoneczna włócznia – serial
11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł
Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 14²⁰
Turystyczna Jazda 14⁴⁰ Dom – serial 16³⁰
Rodzinka.pl(2) – serial 17³⁰ Teleexpress
17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Oczy
w oczy 19²⁵ Baw się słowami – maga-
zyn 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomo-
ści 20³⁰ Pogoda 20³⁵ Sport 20⁴⁵ Dziel-
czyny ze Lwowa – serial 21⁴⁰ Teatr Tele-
wizji – Żabusia 23³⁰ Program rozryw-
kowy 24⁰⁰ Zakochaj się w Polsce – maga-
zyn 0³⁰ M jak miłość – serial 1²⁰ Baw się
słowami(2) – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka
2⁰⁰ Wiadomości. □

Paryż... w śnieżnym pejzażu

